

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἔχον παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὠφελείαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἀρίστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΔΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἑσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἑξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται τὴν 1ην ἐκάστου μηνὸς
καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.—Ἐν τῷ Ἑξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἔν Ἀθῆναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 119, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσεως

Περιοδὸς Β'.—Τόμ. 2ος.

Ἐν Ἀθῆναις τὴν 30 Δεκεμβρίου 1895

Ἔτος 17ον.—Ἀριθ. 52

ΕΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΕΚΤΟΡΟΣ ΜΑΛΩ

ΒΡΑΒΕΥΘΕΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 345]

Συγκινήσεις τοιαῦται δὲν ἠδύνατο νὰ εἶνε ὠφέλιμοι εἰς τὴν ὑγίειαν τοῦ κ. Βουλφράν. Τὴν προτεραίαν τῶν γενεολίων του ἠσθάνετο ἑαυτὸν καλῶς ἔχοντα, δὲν ἔβηχε πλέον, δὲν ἠσθμαινεν, ἔτρωγε καὶ ἐκοιμάτο καλῶς· ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν τῆς ἑορτῆς τοῦναντίον ἡ βῆξ καὶ ἡ δύσπνοια ἐπανελήθη τόσον σφοδρά, ὥστε ὅτι μετὰ τόσων κόπων καὶ μόχθων ἐκερδήθη, ἐφαίνετο ἀπολεσθὲν ἐκ νέου.

Πάραυτα προσεκλήθη ὁ ἰατρός.

« Πρέπει νὰ εἰξεύρετε, ἰατρέ, εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν, ὅτι ποθῶ νὰ ἴδω τὴν ἐγγόνην μου, πρέπει λοιπὸν νὰ με προετοιμάσετε ὅσον τάχιστα διὰ νὰ ἀνθῶ εἰς τὴν ἐγχείρησιν.

— Μὴ ἐξέρχεσθε, ἡ τροφή σας ἔστω κυρίως τὸ γάλα, μένετε ἥσυχος, ὁμιλεῖτε ὀλίγον καὶ σας ἐγγυῶμαι ὅτι καὶ ὡς μάλιστα ἔχομεν καὶ καιρὸν λαμπρόν, ἡ πίσεις, οἱ παλμοί, ἡ βῆξ θὰ ἐξαφανισθῶσι καὶ ἡ ἐγχείρησις θὰ εἶνε δυνατόν νὰ γίνη μετὰ πάσης πιθανότητος ἐπιτυχίας. »

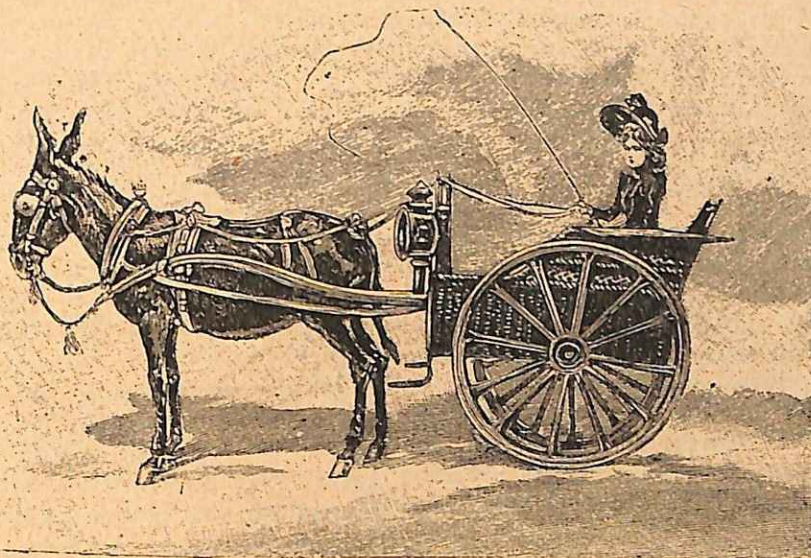
Ἡ πρόγνωσις τοῦ ἱατροῦ ἐπραγματώθη καὶ ἓνα μῆνα μετὰ τὴν ἐπέτειον τῶν γενεολίων του, δύο ἱατροὶ προσκλήθοντες ἐκ Παρισίων ἐβεβαίωσαν ὅτι ἡ σωματικὴ αὐτοῦ κατάστασις ἦτο ἀρίστη πρὸς ἐπιχείρησιν τῆς ἐγχειρήσεως.

Ἦθελον νὰ τον ἀποκοιμίσωσιν, ἀλλὰ δὲν συνήνεσε.

« Ὅχι, εἶπε, ἀλλὰ ζητῶ παρὰ τῆς ἐγγόνης μου νὰ ἔχῃ τὴν γενναιότητα νὰ μου κρατῇ τὴν χεῖρα, θὰ ἰδῇτε ὅτι τοῦτο θὰ με ἐνισχύσῃ. Εἶνε μεγάλοι οἱ πόνοι ;

— Ἡ κοκαίνη θὰ τους ἐλαττώσῃ. »

Γενομένης τῆς ἐγχειρήσεως δὲν ἀνέλαβε παραχρῆμα τὴν ὄρασιν καὶ ἐπὶ πέντε ἢ ἑξ ἡμέρας ἐκάλυπτε τοὺς ὀφθαλμοὺς δι' ἐπιδέσμου.

« Καὶ μόνον ὁ Παλληκαρᾶς θά το σύρῃ ». (Σελ. 362, στήλ. α').

Πόσον μακρὰ ὑπῆρξαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι εἰς τὸν πατέρα καὶ τὴν κόρην, εἰ καὶ ὁ ὀφθαλμίατρος, ὅστις ἔμεινεν ἐν τῷ πύργῳ ἐκτελὼν αὐτὸς τὰς ἀναγκαίας ἐπιδέσεις, διεβεβαίωσεν ὅτι τὰ πάντα βαίνουν καλῶς. Ἀλλὰ τί θὰ συνέβαινεν ἐὰν ἐπανήρχετο ἡ βρογχίτις ; Ἀπλῆ βῆξ ἢ παρμὸς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ κατατρέψωσι τὸ πᾶν ;

Καὶ ἡ Πετρίνα ἐκ νέου ἐδοκίμασε τὰς ἀγωνίας αἰτίνες τὴν ἐπέβλεπον κατὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ πατρὸς τῆς καὶ τῆς μητρὸς τῆς. Λοιπὸν ἀνεῦρε τὸν πάππον τῆς μόνον καὶ μόνον ἵνα τὸν ἀπολέσῃ καὶ ἀπαξ ἔτι νὰ μείνῃ μόνη ἐπὶ τῆς γῆς ;

Εὐτυχῶς αἱ ἡμέραι παρήλθον ἄνευ τινὸς δυσαρέστου καὶ ὁ κ. Βουλφράν ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ μεταχειρισθῇ τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἐν δωματίῳ μετὰ κλειστῶν παραθύρων καὶ κλειστῶν παραπετασμάτων.

« Ἀχ ! ἐὰν εἶχα τὰ μάτια μου, εἶπε παρατηρήσας τὴν Πετρίναν κατὰ πρόσωπον, τὸ πρῶτόν μου βλέμμα δὲν θὰ σε ἀνεγνώριζε παρευθὺς ὡς κόρην μου ; Τόσον ἡλίθιοι λοιπὸν εἶνε ἐδῶ, ὥστε δὲν κατῴρθωσαν νὰ εὗρουν τὴν παραμικρὰν ὁμοιότητα μετὰ σοῦ καὶ τοῦ πατρὸς σου ; Ἀρα ὁ Ταλουέλ θὰ εἶνε

ἄνθρωπος εἰλικρινὴς λέγων ὅτι το εἶχεν « ὑποθήσῃ ».

Ἀλλὰ δὲν τον ἀφῆκαν νὰ παρατείνῃ τὰς συγκινήσεις του.

« Βραδύτερον. »

Τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν ὁ συνεσιγμένος ἐπίδεσμος ἀντικατεστάθη δι' ἐλαφροτέρου, ὅστις ἀφῆρθε τὴν εἰκοστήν, καὶ μόνον τὴν τριακοστήν πέμπτην ἐπανῆλθεν ἐκ Παρισίων ὁ ὀφθαλμίατρος ἵνα ἀποφασίσῃ τὴν ἐκλογὴν φακῶν ἀμφικύρτων ἵνα δύναται νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ νὰ βλέπῃ μακρὰν.

Ἐὰν ὁ ἄρρωστος ἦτο τυχαῖος τις τὰ πράγματα ἀναμφιβόλως θὰ ἐβάδιζον ὀλιγώτερον βραδέως· ἀλλὰ θὰ ἦτο μωρία νὰ μὴ παραταθῇ ἡ θεραπεία καὶ νὰ μὴ πολλαπλασιασθῶσι τὰ ἐκ Παρισίων ταξείδια τοῦ ἱατροῦ, ἃ φ' οὐ ὁ κ. Βουλφράν ἦτο πλούσιος.

Ἀφ' οὗ εἶδε τὴν ἐγγόνην του ἐπεθύμει δικαίως νὰ ἐξέλθῃ καὶ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς ἐργασίας του· ἀλλὰ τοῦτο προέκαλε νέας προφυλάξεις καὶ νέας βραδύτητας, διότι δὲν ἠθέλε νὰ ἐξέλθῃ ἐν κλειστῇ ἀμάξῃ, ἀλλ' ἠθέλε τὸν δίφρον του, καὶ νὰ τον ὀδηγῇ ἡ Πετρίνα ὥστε νὰ φανῇ πρὸς πάντας μετ' αὐτῆς. Πρὸς τοῦτο ἐδέχετο νὰ ἐκλέξωσιν ἡμέραν τινὰ

συννεφώδη άνευ άνέμου καὶ ψύχους.

Τέλος ἐπῆλθεν ἡ ποθητὴ ἡμέρα καὶ μετὰ τὸ γεῦμα ἡ Πετρίνα εἶπε πρὸς τὸν Σταμάτην νὰ ζεῦξουν.

« Ἀμέσως, δεσποινίς! »

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ Σταμάτη καὶ τὸ μειδιάμα του ἐξέπληξε τὴν Πετρίναν· ἀλλὰ παρעυθὺς τὸ πρᾶγμα διεσκεδάσθη, διότι κατεγίνετο ἐνδύουσα τὸν πάππον τῆς οὕτως ὥστε μῆτε ψυχὸς νὰ αἰσθάνεται μῆτε θερμότητα.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ Σταμάτης ἐπανῆλθεν ἀναγγέλλων ὅτι ὁ δῖφος ἦτο ἑτοιμος καὶ κατέβησαν εἰς τὸ ἀνάβαθρον. Ἡ Πετρίνα, ἔχουσα τὸ βλέμμα ἀείποτε προσηλωμένον πρὸς τὸν πάππον τῆς βαδίζοντα μόνον ἄνευ στηρίγματος, κατέβαινε τὴν τελευταίαν βαθμίδα τῆς μαρμαρίνης κλίμακος· αἶφνης ὀγκηθὺς φοβερός ἠκούσθη καὶ ἡ Πετρίνα ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν.

Ἦτο δυνατόν!

Ὁνος ἦτο ἐξευγμένος εἰς τὸν δῖφρον καὶ ὁ ὄνος οὗτος ὁμοίῳ πρὸς τὸν Παλληκαρᾶν, ἀλλὰ Παλληκαρᾶν ἐψηκτισμένον καὶ κτενισμένον· αἱ ὀπλάι του ἔστιλβον, ἐφόρει λαμπρά λέπαδνα κίτρινα μετὰ κυανῶν θυσσάνων. Ἐξηκολούθει δὲ ὀγκώμενος καὶ ἔχων τὸν τράχηλον τεταμένον, καὶ ἐπέμενε νὰ ἔλθῃ πλοῖον τῆς Πετρίνας ἀντιστάμενος εἰς τὸν ἱπποκόμον ὅστις τον συνεκράτει μετὰ δυσκολίας.

« Παλληκαρᾶ! » ἀνεφώνησεν ἡ Πετρίνα τρέχουσα, καὶ ἐναγκαλισθεῖσα τὴν κεφαλὴν του κατερίλει αὐτήν.

« Ἀ! πάππε μου! τί χαρμόσυνος ἐκπληξίς! »

— Δὲν τὴν ὀφείλεις εἰς ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν Φαβρὴν, ὁ ὁποῖός τον ἠγόρασεν ἀπὸ τῆς Ρουκερῆς. Οἱ ὑπάλληλοι τῶν γραφείων ἠθέλησαν νὰ τον προσφέρωσι δῶρον εἰς τὴν πρῶν συνάδελφόν των.

— Ὁ κ. Φαβρὴς εἶνε ἄνθρωπος τῆς καρδιάς.

— Καὶ βέβαια, διότι ἐσκέφθη πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἐσκέφθησαν οἱ ἐξαδελφοί σου· ἀλλ' ἐγὼ ἐσκέφθην κάτι τι, νὰ παραγγείλω εἰς Παρισίους εὐμορφον ἁμαξάκι διὰ τὸν Παλληκαρᾶν· θὰ εἶνε ἐδῶ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν καὶ μόνον αὐτὸς θὰ το σύρῃ, διότι ὁ δῖφος δὲν εἶνε δι' αὐτόν.

Ἀνέβησαν εἰς τὸν δῖφρον καὶ ἡ Πετρίνα ἔλαβε τὰς ἡνίας.

« Πόθεν θὰ ἀρχίσωμεν; »

— Πῶς πόθεν; Ἐννοεῖται ἀπὸ τὴν καλύβην σου. Νομίζεις ὅτι δὲν ποθῶ νὰ ἴδω τὴν φωλεὰν ὅπου ἔζησες καὶ ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔφυγες; »

Εὗρον τὴν καλύβην ὡς εἶχε καταλίπῃ αὐτὴν ἡ Πετρίνα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

« Περιέργον, εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν, ὅτι δύο βήματα μακρὰν κέντρου ἐργατικού, πλησίον ἀνθρώπων πολιτισμένων, κατ' ὁρθώσεις νὰ ζήσης ἐδῶ μέσα ζωὴν

ἀγρίαν! Ἀληθῶς εἶνε πολὺ περίεργον! — Εἰς τὰς Ἰνδίας ἐν τῷ μέσῳ ἀγρίων ἀνθρώπων ὅλα τα εἶχαμεν, ἐδῶ εἰς τὸν πολιτισμένον τόπον δὲν εἶχα διαίωμα νὰ ἔχω καὶ ἐγὼ τίποτε· πολλάκις το ἐσκέφθην. »

Μετὰ τὴν καλύβην ὁ κ. Βουλφράν ἠθέλησε νὰ ἐπισκεφθῇ κατὰ πρῶτον τὸ Ἀσυλὸν τοῦ Μαρωκούρ.

Ἐνόμιζε δὲ ὅτι ἐγίνωσκε καταλεπτῶς τὸ Ἀσυλὸν τοῦτο, διότι ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συνεζήτησε μετὰ τοῦ Φαβρῆ καὶ ὥρισε τὰ σχέδια· ἀλλ' ὅτε εὗρεθῃ ἐν τῇ εἰσόδῳ καὶ δι' ἐνὸς βλέμματος εἶδε καὶ τὰς ἄλλας αἰθούσας, τὸν κοιτῶνα ἐν ᾧ κοιμῶνται τὰ ἐσπαργανωμένα βρέφη ἐντὸς κοιτῶνων κυανῶν ἢ ῥοδίνων, κατὰ τὸ γένος τοῦ βρέφους, τὴν αἰθουσαν ἐν ἣ παίζουσι τὰς πλαγγόνας τὰ βρέφη τὰ δυνάμενα νὰ βαδίζωσι μόνα, τὸ μαγεῖον, τὸ νιπτήριον, ἐξεπλάγη καὶ κατεβλήθη ὅτι ὁ ἀρχιτέκτων διὰ μεγάλων ὑαλοφράκτων θυρῶν εἶχε κατορθώσῃ ὅπως τὸ Ἀσυλὸν φαίνεται ὡς ὑαλινὴ οἰκία, ὥστε αἱ μητέρες νὰ δύνανται ἐκ τῆς πρώτης αἰθούσης νὰ βλέπωσι πᾶν ὁ τι συνέβαινε ἐν ταῖς αἰθούσαις εἰς ἃς δὲν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ εἰσερχονται.

Ὅτε ἐκ τοῦ κοιτῶνος ἦλθον εἰς τὴν αἰθουσαν τῶν παιγνιδίων, τὰ παιδιά προσέδραμον πρὸς τὴν Πετρίναν, δεικνύοντα τὸ παιγνίδιον ὅπερ ἐκράτουν ἀνὰ χεῖρας, σάλπιγγα, κρόταλον, πλαγγόνα κτλ.

« Βλέπω ὅτι σε γνωρίζουν ἐδῶ μέσα, εἶπεν ὁ κ. Βουλφράν. »

— Τὴν γνωρίζουν! εἶπεν ἡ πρῶν μὲν διευθύντρια τῆς δημοτικῆς τῶν θηλέων σχολῆς, νῦν δὲ διευθύντρια τοῦ Ἀσύλου, ἣτις συνώδευεν αὐτούς, τὴν γνωρίζουν! δὲν λέγετε τὴν ἀγαποῦν, τὴν λατρεῖτε, τὴν ἔχουν ὡς μητέρα των! κανεῖς δὲν εἰξεύρει ὡς αὐτὴν νὰ συμπαίξῃ μετ' αὐτῶν καὶ νὰ τα διασκεδάξῃ. »

— Ἐνθυμεῖσθε, ἀπεκρίθη ὁ κ. Βουλφράν, τί μ' ἐλέγετε; ὅτι εἶνε ὑψίστη ἀρετὴ τὸ νὰ εἰξεύρῃ τις νὰ δημιουργῇ ὅτι εἶνε χρήσιμον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ μοῦ φαίνεται ὅμως ὅτι ὑπάρχει ἄλλη ἀρετὴ πολὺ ὠραιότερα, δῆλα δὴ νὰ εἰξεύρῃ τις νὰ δημιουργῇ ὅτι εἶνε χρησίμον εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἄλλων, καὶ τοῦτο ἀκριβῶς ἐπραξεν ἡ ἐγγόνη μου. Ἀλλ' εἴμεθα ἀκόμη εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀγαπητὴ μου δεσποινίς· ἡ ἴδρυσίς ἀσύντων, ἐργατικῶν οἰκημάτων, καὶ συλλόγων, εἶνε τὸ ἄλφα τοῦ κοινωνικοῦ ζητήματος καὶ δὲν λύεται δι' αὐτῶν· ἐλπίζω ὅτι θὰ προβῶμεν παραιτέρω καὶ βαθύτερον, εὐρισκόμεθα μόνον εἰς τὴν ἀφετηρίαν, θὰ ἰδῇτε, θὰ ἰδῇτε. »

Ὅτε ἐπανῆλθον εἰς τὴν αἰθουσαν τῆς εἰσόδου, γυνὴ τις ἐθόλαξε τὸ τέκνον τῆς καὶ ἦτο περὶ τὸ τέλος· ὡς εἶδεν αὐτοὺς εἰσερχομένους ἀνηγέρθη ζωηρὰ καὶ το ἔφερε πρὸ τοῦ κ. Βουλφράν.

« Τῆρα το, κύριε Βουλφράν, σ' ἀρέσει; εἶνε ὁμορφο; »

— Αἶ, βέβαια εἶνε πολὺ ὁμορφο.

— Αἶ, αἶ, εἶνε ὁ δικό σου!

— Ἔτσι ἔ;

— Τρία εἶχα καὶ αὐτὸ μῶμεινε, τὰλλα δὲ τᾶχασα. Αὐτὸ σὲ ποῖον το χρεωστῶ; Εἶνε ἰδικό σου· ὁ Θεὸς νὰ σ' ἔχῃ καλὰ τὴν ἀφεντιά σου καὶ τὴν ἀρχοντοπούλα σου. »

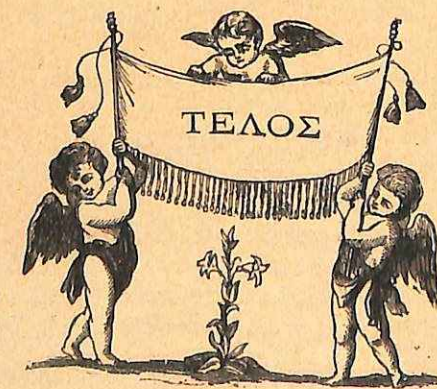
Μετὰ τὸ Ἀσυλὸν ἐπισκεφθῆσαν ἐργατικὸν τι οἶκον, εἵπειτα τὸ ξενοδοχεῖον, τὸ ἐστιατόριον, τὸν σύλλογον, καὶ μετὰ τὸ Μαρωκούρ ἀπῆλθον εἰς Σαίμπό, Φλεξέλλας, Βακούρ, Ἐρσὲ καὶ καθ' ὁδὸν ὁ Παλληκαρᾶς ἔτρεχε περιχαρὴς, διότι ὠδηγεῖτο ὑπὸ τῆς μικρᾶς κυρίας του, ἥς ἡ χεὶρ ἦτο ἡμερωτέρα τῆς Ρουκερῆς, καὶ ὁσάκις ἀνέβαιναν εἰς τὸν δῖφρον, οὐδέποτε παρέλειπε νὰ τον φιλῇ, αὐτὸς δὲ ἀνταπεκρίνετο εἰς τὴν θωπείαν ταύτην σείων τὰ ὠτά του· ἡ ἀπάντησις δὲ αὕτη ἦτο εὐγλωττοτάτη εἰς τὸν δυνάμενον τὰ τὴν μεταφράση.

Ἐν τοῖς χωρίοις τούτοις αἱ οἰκοδομαὶ δὲν εἶχον προχωρήσῃ ὅσον αἱ τοῦ Μαρωκούρ, ἀλλὰ τῶν πλείεστων ἐδυνάτο τις νὰ ὀρίσῃ τὸν χρόνον τῆς ἀποπερατώσεως.

Διῆλθον καλῶς τὴν ἡμέραν των καὶ ἐπανῆλθον εἰς Μαρωκούρ πρὸ τῆς ἐσπέρας. Μετέβαινον δὲ βραδέως ἀπὸ λόφου εἰς λόφον καὶ ὑποκάτω αὐτῶν ἐξετείνετο ἡ χώρα· πανταχοῦ δὲ ἐφαίνοντο στέγαι νεαὶ περὶ τῶν ὑψηλῶν καπνοδόχων αἵτινες ἐξηρῶντο ἐν στρόβιλος καπνοῦ. Ὁ κ. Βουλφράν ἐκτείνων τὴν χεῖρα εἶπε·

« Ἰδοὺ τὸ ἔργον σου, τὰ ἰδρύματα ἐκεῖνα περὶ τῶν ὁποίων ἐγὼ δὲν ἠυκαίρησά ποτε νὰ σκεφθῶ παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῶν ἐμπορικῶν μου ὑποθέσεων. Ἀλλὰ διὰ νὰ διατηρηθοῦν αὐτὰ καὶ ἀναπτυχθοῦν, μᾶς χρειάζεται σύζυγος ἄξιός σου, ὁ ὁποῖός νὰ ἐργάζεται δι' ἡμᾶς καὶ διὰ πάντας. Δὲν θὰ το ζητήσωμεν ἄλλο πρᾶγμα, καὶ ἔχω τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ κατορθώσωμεν νὰ εὕρωμεν τὸν μεγαλόψυχον τοῦτον ἄνδρα, τὸν ὁποῖον χρειάζομεθα. Καὶ τότε θὰ ζήσωμεν εὐτυχεῖς... ἐν οἰκογενείᾳ. »

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ “ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

Μικροί μου φίλοι,

ΑΤΑ τὴν γενικὴν συνθήειαν, εἶχα διαθέσειν νὰ στείλω σήμερον εἰς ὅλους σας ἀπὸ ἐν ἐπισκεπτήριον, μὲ τὰς εὐχὰς μου ἐπὶ τῷ νέῳ ἔτει.

Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸ θὰ ἀπαυτοῦσε πολὺν χρόνον, — εὐτυχῶς οἱ φίλοι οἱ ἰδιοὶ μου δὲν μετροῦνται εἰς τὰ δάκτυλα, — καὶ ἐπειδὴ μαζὶ μὲ τὰς εὐχὰς μου ἤθελα νὰ σας εἶπω καὶ μερικά ἄλλα πράγματα, πολὺ ἐνδιαφέροντα, ποῦ δὲν θὰ ἔχωρουν βέβαια εἰς τὸ ἐπισκεπτήριον, ἀπεφάσισα νὰ γράψω ἐδῶ μίαν ἐπιστολήν, ἀπευθυνομένην πρὸς ὅλους.

Τὰς εὐχὰς μου τὰς γνωρίζετε. Τί εἰμπορεῖ νὰ εὐχηθῇ μία μητέρα φιλόστοργος εἰς τὰ ἀγαπημένα της παιδιὰ: Ὑγίαν, εὐτυχίαν, πρόοδον, καλὴν φώτισιν, λαμπροὺς βαθμοὺς εἰς τὸ σχολεῖον καὶ... χρήσιμα δῶρα ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς καὶ ἀπὸ τοὺς φίλους. Αὐτὰ, μικροὶ μου φίλοι, σὰς εὐχομαι σήμερον καὶ ἐγὼ, νομίζω δὲ ὅτι μὲ ὀλίγας λέξεις σὰς εἶπα — ἐκτὸς τῶν δώρων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε πάντοτε ἀπαραίτητα — ὅτι εἰμπορεῖ νὰ καταστήσῃ τὴν ζωὴν εὐχάριστον καὶ σκόπιμον. Ἀλλ' ἴσως σεῖς ἀπὸ μίαν μητέρα θὰ περιμένετε μαζὶ μὲ τὰς εὐχὰς καὶ ἀπὸ ἐν εὐμορφον δῶρον, ἔτσι διὰ τὴν συνθήειαν καὶ διὰ τὸ καλὸ. Ἀλλ' οὔτε εἰς τοῦτο δὲν θὰ καθυστερήσῃ ἡ Διάπλασις σας. Καθὼς εἰξεύρετε, τὴν 15 Ἰανουαρίου θὰ γίνῃ ἡ κλήρωσις τῶν δώρων μου. Φροντίσατε — σὰς το λέγω καὶ πάλιν — νὰ νανεύσῃτε ἐγκαίρως τὴν συνδρομὴν σας διὰ νὰ λάβετε ὅλοι μέρος εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ παραπονησθε. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὸ καλλίτερον δῶρον — καὶ αὐτὸ ὅχι πλέον πρὸς τοὺς ἑκατὸν εὐνοούμενους τῆς τύχης μόνον, ἀλλὰ πρὸς ὅλους γενικῶς, — θὰ εἶνε... ἡ Διάπλασις τοῦ 1896, μὲ τὰς βελτιώσεις καὶ τὰς προόδους, τὰς ὁποίας ἔχω κατὰ νοῦν καὶ περὶ τῶν ὁποίων θὰ σας εἶπω ἐδῶ ὀλίγα συντομώτατα, ἐν εἰδὲ προγράμματος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 17ης εἰσόδου τοῦ 1896 καὶ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ 18ον.

Καὶ ἡ πρώτη-πρώτη βελτίωσις, τὴν εἶδατε ἀπὸ τῶρα, ἀφορᾷ εἰς τὴν ποιότητα τοῦ χάρτου. Τὰ φυλλάδια τοῦ 1896 θὰ ἐκδοθῶν ἐπὶ ὁμοίας ἂν ὅχι καὶ καλλιτέρας ποιότητος χάρτου, μὲ τὸ σημερινὸν φυλλάδιον. Ἐπίσης σκοπεύω ἐφέτος νὰ δημοσιεύσω περισσότερας καὶ

ὠραιότερας εἰκόνας. Ἀλλως τε τὸ μυθιστόρημα, τὸ ὁποῖον θὰ διαρκέσῃ καθ' ὅλον τὸ 1896, εἶνε λαμπρότατα εἰκονογραφημένον. Ὀνομάζεται

ΚΑΙΣΑΡ ΚΑΣΚΑΜΠΕΛ

καὶ εἶνε ἔργον τοῦ διασέμου γάλλου συγγραφέως Ἰουλίου Βέρν. Εἶμαι βέβαια ὅτι πολὺ θὰ σας διασκεδάσῃ ὁ λαμπρὸς καὶ ἀξιαγάπητος αὐτὸς κύριος, ὁ Καῖσαρ Κασκαμπέλ, διευθυντὴς σχοινοβατικοῦ θιάσου, περίφημος διὰ τὴν τέχνην του καὶ διὰ τὰς περιπετείας του, τὰς ὁποίας μετόσσην χάριν διηγῆται ὁ μάγος συγγραφεὺς τῶν « Παραδόξων ταξιδίων » τὸν ὁποῖον καλὰ γνωρίζετε ἀπὸ τὰς « Διετεῖς Διακοπὰς » καὶ πολὺ ἀγαπᾶτε.

Ἐκτὸς τοῦ μεγάλου αὐτοῦ μυθιστορήματος, θὰ δημοσιευθοῦν καὶ ἄλλα μικρότερα, ἐπίσης ὠραῖα, καθὼς καὶ διηγήματα καὶ δραματὰ καὶ ποιήματα, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἐκλεκτότατα. Ἀλλ' ὅ,τι θὰ εἰδῇ ἐξαιρετικὸν θέλητρον εἰς τὴν « Διάπλασιν » τοῦ 1896 θὰ εἶνε αἱ κομφαὶ καὶ τερπναὶ

ΑΘΗΝΑΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

τὰς ὁποίας συχνότατα θὰ γράφῃ εἰδικὸς συνεργάτης, ἀπευθυνομένους πρὸς τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας μου καὶ κρατῶν αὐτοὺς ἐνημέρους παντὸς ἐνδιαφέροντος τὴν ἡλικίαν των, ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ συμβαινόντων.

Ὑπείκουσα εἰς τὰς ἐπανελημμένας αἰτήσεις πολλῶν ἐκ τῶν μικρῶν μου φίλων καὶ πεποιθὺς ὅτι ἐκπληρῶ εὐχὴν γενικὴν μετὰ τῶν αὐτῶν, θὰ προκηρύξω, ἐκτὸς ποιικίλων ἄλλων, καὶ διαγωνισμοὺς πρὸς σύνθεσιν διηγήματος.

Ἀλλὰ τὸ καλλίτερον δὲν το εἰξεύρετε ἀκόμη. Ἐπιτηδὲς το ἄφησα τελευταῖον, ὡς μίαν εὐχάριστον ἐκπληξίν.

Ἄλλοτε σὰς παρεκάλεσα νὰ μου στείλετε τὰς φωτογραφίας σας, διὰ νὰ γνωρίσω τὴν μορφήν σας. Τοῦτο βέβαια ἐπιθυμεῖ ἕκαστος παρὰ τοῦ ἀγαπωμένου, ὅταν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ τον γνωρίσῃ προσωπικῶς. Κρίνουσα τώρα ἀπὸ τὴν ἰδικὴν μου ἐπιθυμίαν, νομίζω ὅτι καὶ ἡ ἰδικὴ σας εἶνε νὰ με γνωρίσετε. Πῶς φαντάζεσθε ἄρα γε τὴν ΔΙΑΠΛΑΣΙΝ σας: Νεᾶν, γραῖαν, μεσήλικα, αὐστηράν, γλυκεῖαν, εὐμορφὴν, ἀσχημὴν, κυρίαν τοῦ συρμοῦ ἢ οἰκοκυράν ἀπλοϊκὴν; Πῶς;

Ἐχετε ὀλίγην ὑπομονὴν καὶ ὅλαι αὐταὶ σας αἱ ἀπορίαι, — καὶ ὑποθέτω ὅτι θὰ εἶνε καὶ ἄλλαι ἀκόμη, — θὰ διαλυθῶν. Σκοπεύω νὰ δημοσιεύσω τὴν εἰκόνα μου. Μάλιστα, μὴ ἀπορεῖτε. Θὰ με ἰδῇτε ζωγραφισμένην μέσα εἰς ἐν ἀπὸ τὰ φυλλάδια τοῦ 1896 καὶ θὰ με βλέπετε συχνὰ εἰς πολλὰς περιστάσεις, διότι ἡ εἰκὼν μου θὰ εἶνε συνδεμένη μὲ μίαν ἄλλην καινοτομίαν ποὺ ἔχω κατὰ νοῦν.

Θά προβάλλω δηλαδή εις τούς μικρούς μου αναγνώστας ἐκάστοτε ἐρωτήσεις ἐπὶ παντοίων θεμάτων. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτάς οἱ μικροί μου ἀναγνώσται θάπνυνται. Ἐγὼ τότε θάναγινώσκω τὰς ἀπαντήσεις, θά τας κρίνω καὶ θά βραβεύω ἐκ τῶν μικρῶν μου φίλων ὅποιον ἔστειλε τὴν καλλιτέραν. Τὴν κρίσιν αὐτὴν θά τὴν γράφω ἐγὼ ἢ ἰδίᾳ, καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον θά εἶνε εἰκονογραφημένη διὰ τοῦτο πολὺ συχνὰ θά βλέπετε καὶ τὸ πρόσωπόν μου.

Συγχρόνως θά γινώριστε καὶ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ σπυτικού μου: τὴν οἰκονόμον μου Μάρθαν, μεριμνῶσαν καὶ τυρβάζουσαν περὶ πολλὰ, διότι ἐκτελεῖ συγχρόνως χρέη μαγειρίσσης, θλαμηπόλου, νοσοκόμου, κηπουροῦ, σιδερότρικας καὶ καμμὶν φορὰν γραμματέως καὶ ἀναγνώστρις τὸν ψυχογυῖόν μου Ἀνατίαν, πολὺ ἀγαθὸ παιδί, καθὼς θά ἴδῃτε τὰς μικρὰς τοῦ ἀδελφῆς, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα θά μάθετε ἀργότερα, καὶ τὴν γάτταν μου

ΤΟ ΕΙΚΟΝΙΣΜΑ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ (Ῥωστικὸν διήγημα)

— Ἐγὼ εἶμαι... ὁ Γιέκωφ... θέλω νὰ ἰδῶ τὴν κυρὰ παπαδιά, νὰ τῆς δώσω τὰ πουκάμισά μου ἔρραψε ἢ γιαιγιά μου! — ἔκραζε παρὰ τὴν θύραν παιδίον δωδεκαετὲς.

Τὸ εἰσήγαγον μὲ μεγάλην δυσκολίαν, διότι ἡ ὥρα ἦτο προχωρημένη. Ἡ κυρὰ παπαδιά, κοντὴ καὶ παχεῖα γυναῖκα, μὲ φυσιογνωμίαν μὴ προδίδουσαν ἀγαθότητα, ἔπλεκε καθημένη πλησίον τῆς ἐστίας, ἐν ᾧ ὁ σύζυγός της, ὁ παπᾶς, ἐφυλλομετροῦσε κάτι παμμέγιστα ἱερὰ βιβλία, καὶ τρεῖς μικρὰς παπαδοπούλες ἔπαιζαν εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἔβραζε τὸ σαμποδάρι μὲ μεγάλον θόρυβον διὰ τὸ τσάι τῆς ἐσπέρας.

— Γὰρ νὰ τα ἰδῶ, εἶπεν ἡ παπαδιά, ἐξετάζουσα τὰ ὑποκάμισα. Ἀσχημὴ ἐργασία... τί βελονιές εἶνε αὐτές;

— Ἡ καίμένη ἢ γαιγιά εἶχε πυρετὸ ὅλη αὐτὴ τὴν ἐβδομάδα... Μοῦ εἶπε νὰ τὴν συγχωρέσετε ἂν δὲν ἔγιναν τόσῳ καλὰ αὐτὴ τὴ φορὰ. Τὰ ἄλλα θά γίνουν πολὺ καλλίτερα...

— Δὲν τὰκούω αὐτά! Θά τῆς τα πληρώσω λιγώτερο...

— Παπαδιά μου, τὸ ἐσυλλογίσθηκες καλὰ; εἶπεν ὁ παπᾶς μὲ φωνὴν γλυκεῖαν ἀλλὰ σοβαράν. Ὁχι! ὅχι! Νὰ τῆς δώσης ὅσῳ τῆς δίδεις πάντα.

— Καλὰ! νὰ! εἶπεν ἡ παπαδιά ὑποῦσα τοὺς ὤμους καὶ ἔρριψε μᾶλλον ἢ ἔδωσε μερικὰ νομίσματα εἰς τὸ παιδίον.

— Δὲν θά μου δώσετε ἄλλη ἐργασία, κυρὰ παπαδιά;

— Γιατί ἔρχεσαι τόσο ἀργά;

— Οἱ δρόμοι εἶνε κακοὶ, κυρὰ παπαδιά... καὶ εἶχα νὰ πάγω σὲ πολλὰ μέρη.

— Τί νὰ σου κάμω; Τὸ πανὶ τὸ ἔχω ἐπάνω 'ς τὴν κάμαρά μου. Ποῖος νὰ καταιδάξῃ μπόγους τέτοια ὥρα; ἡ ὑπρέτρια ἔχει δουλειά.

— Ἐγὼ σοῦ φέγγω, Ἰρμα! εἶπεν ὁ παπᾶς ἐγειρόμενος καὶ λαμβάνων μικρὰν λυχνίαν. Νὰ καθήσετε φρόνιμα, παιδιά.

— Ἐλάτε μαζί μας, εἶπεν ἡ παπαδιά, παρατηροῦσα τὸν μικρὸν Γιέκωφ μὲ ζωηρὸν αἰσθητὴν δυσπιστίαν, τὸ ὅποιον κάλλιστα ἐνόησε τὸ παιδίον. Θά μας περιμένετε 'στὴ σκάλα...

Ἐν ᾧ δὲ ἐγίνοντο αὐταὶ αἱ ὁμιλίαι, ὁ Γιέκωφ παρητήρει μετὰ θαυμασμοῦ τὴν μικρὰν ἐκείνην αἰθουσαν, τόσῳ θερμῇ, τόσῳ ἀνετον, τόσῳ κομψῇ, στολισμένην ἀπὸ δῶρα πολλῶν πλουσίων οἰκογενειῶν. Ἡ ὀξεῖα φωνὴ τῆς παπαδιάς ἀντήχησε καὶ πάλιν:

— Καὶ σύ πού τον ἄφησες μονάχον 'στὴ σάλα! Ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιά εἶνε κλέφτες! Ἐλα, ἔλα!

Τὸ παιδίον ἔδλεπε μὲ περιέργειαν μικρὸν εἰκόνισμα τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἀργυροῦν μὲ λαμπροὺς πολυτίμους λίθους εἰς τὴν ἀρχιερατικὴν του μίτραν.

— Τί ἔμμορφα ποὺ εἶνε ὅλα 'ς τὸ σπῆτι τῆς κακῆς παπαδιάς, ἐσκέπτετο μὲ πικρίαν, καὶ τί πτωχὰ καὶ ἀσχημὰ εἰς τὸ σπῆτι τῆς γαιγιάς, ποὺ εἶνε ὁμῶς τόσῳ καλὴ!

Ἐξαφνα, συλλογισθεὶς τὴν κακὴν ὑποψίαν τὴν ὁποίαν ἐφάνερωνε τὸ ὄψος τῆς παπαδιάς, ἔγινε κατακόκκινος... ἤρπασε τὸ εἰκόνισμα, τὸ ἔχων εἰς τὴν μεγάλην του τσέπην καὶ ἔτρεξε πρὸς συνάντησιν τῆς παπαδιάς, ἡ ὁποία μετὰ κόπου κατήρχετο τὴν κλίμακα.

— Νά, τῷ εἶπε πάρε καὶ φεῦγα!

— Πῆς 'στὴν καλὴ σου γαιγιά ὅτι αὐτὲς τὲς ἡμέρες θά περάσω νὰ τὴν ἴδω,

Πίσσαν, τὴν ὁποίαν λέγω ἔτσι διότι εἶνε ὅλη κατὰμαυρη. Ὅλοι αὐτοὶ θά λαμβάνουν μέρος εἰς τὰς κρίσεις. Θά γίνονται ἐν εἰδῶ μικρὰς συναναστροφῆς εἰς τὸ Γραφεῖόν μου τὴν Κυριακὴν, δι' αὐτὸ οἱ τοιοῦτοι διαγωνισμοὶ — οἱ πλέον περιέργοι καὶ ἐνδιαφέροντες ἀπὸ ὅλους ἔως τώρα, — θά ὀνομάζονται

ΚΥΡΙΑΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Θά κάμνω δύο-τρεῖς τὸ ἔτος τὸ φυλλάδιον δὲ εἰς τὸ ὁποῖον θά δημοσιεύεται ἡ κρίσις, θά ἐκδίδεται διπλοῦν.

Αὐταὶ εἶνε αἱ κυριώτεραι βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἔχω κατὰ νοῦν διὰ τὸ 1896. Ἐλπίζω ὅτι διὰ τῆς ἀγάπης σας καὶ διὰ τῆς προθυμίας σας, θά με βοηθήσετε νὰ τας πραγματοποιήσω εὐχαρίστως καὶ ἀζημίως, διότι σημειώσατε, ἡ πραγματοποίησις των ἀπαιτεῖ μεγάλας δαπάνας.

Σὰς ἀσπάζομαι μὲ πολλὴν ἀγάπην

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Δεκεμβρίου 1895

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

προσέθεσεν ἡ ἀγαθὴ φωνὴ τοῦ παπᾶ, ἐν ᾧ ὁ Γιέκωφ ἐξήρχετο μὲ σπουδὴν. Πρὸ τῆς θύρας τὸν ἐπερίμενε τὸ ἔκλυθρόν του, τὸ ὅποιον ἔσυρεν ἕνα γέριον ἄλογο, πολὺ ὑπομονητικόν.

— Ἐλα, γαιγιά σου, γρήγορα Μαισινίκαφ! Ἀλογο εἶσαι τὸ λοιπὸν ἢ χελῶνα; Γρήγορα καὶ μας περιμένει ἡ γαιγιά.

Ποτὲ τοῦ δὲν εἶχε κλέψῃ ὁ Γιέκωφ, οὔτε μιὰ καρτίτσα. Ἀλλὰ καὶ ποτὲ τὸ τίμιον παιδίον δὲν ὑπέστη βλέμμα τόσῳ δύσπιστον, τόσῳ ὑβριστικόν, ὡς ἐκείνῳ πού του ἔρριπεν ἡ παπαδιά καὶ χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ σκεθῇ, ὑπεχώρησεν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἐκδικήσεως, ἡ ὁποία ἐπέρασεν ἐξαίφνης ἀπὸ τὸν νοῦν του.

— Ἀ, γαιγιά κλέφτη μὲ πέρνει; στάσου λοιπὸν νὰ σου δείξω! Καὶ τώρα τί πολὺ πού μου βαραίνει τὴν τσέπην αὐτὸ τὸ μικρὸ, τὸ τοσοῦτο εἰκονισματάκι! Πρέπει νὰ εἶνε ὅλο ἀπὸ ἀσῆμι. Ἀμὴ τόσα πετράδια ποὺ ἔχει ἡ μίτρα; Ἀν μπουρῶσα (ἀλλὰ χωρὶς νὰ μάθῃ τίποτα ἢ γιαιγιά) νὰ το ἐκομμάτιαζα μ' ἕνα σφυρὶ καὶ νὰ πωλοῦσα τὰ κομμάτια του καὶ τὰ πετράδια εἰς τοὺς Ἑβραίους;...

Τί φαγιά, τί γοῦνες, τί σακκίᾶ μὲ κάρδουνα γιὰ τὴ γαιγιά! Ἀ, ὅχι! ὅχι! Ἐγὼ νὰ κλέψω; Καίμένη γαιγιά! καὶ μάλιστα ἕνα ἅγιον πρᾶγμα, ἕνα εἰκόνισμα τοῦ Ἁγίου ποὺ 'στὰ πόδια του κάθε βράδυ κάνω τὴν προσευχή μου;

— Ἐ, σὺ! Γιέκωφ! δὲν ἔρχεσαι λιγάκι κι' ἀπ' ἐδῶ; Ἡ ἐξαφνικὴ καὶ χονδρὴ αὐτὴ φωνὴ ἔκαμε τὸν Γιέκωφ νὰ φρικιάσῃ. Χωρὶς ἄλλο θά το ἔμαθαν καὶ τὸν φωνάζουν. — Ἐλα λοιπὸν! κράζει πάλιν ἡ φωνὴ ἡ ὁποία ἐξήρχετο ἀπὸ ἐν καπηλεῖον. Ἐλα νὰ πάρῃς ἕνα ῥαχὶ νὰ ζεσταθῇς.

— Ὁχι! ὅχι! εὐχαριστῶ, καλέ μου γείτονα! ὠρκίσθηκα 'ς τὴ γαιγιά νὰ μὴ βάλω 'στὸ στόμα μου ῥαχὶ πρὶν γίνω εἰκοσι ἑνὸς χρόνου. Εὐχριστῶ πολὺ. Πάω γιὰτὶ βιάζομαι.

Καὶ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ καπηλεῖον διὰ νὰ πιάσῃ τὴν γραμμὴν τῶν ἐκλύθρων. Συνήθως φροντίζει νὰ μὴ βγαίνει ποτὲ ἀπὸ τὴν γραμμὴν αὐτὴν. Εἶνε ὁ πλέον ἀσφαλὴς καὶ εὐδατος καὶ συχνάζομενος δρόμος. Ἐπειτα οἱ λύκοι δὲν εἶνε τόσοι γενναῖοι. Δὲν προσβάλλουν ποτὲ πολλοὺς μαζὶ ταξιδιώτας, ἔλυθρα φωτισμένα, εἰς τὰ ὅποια συνομιλοῦν, τραγοῦδον, φωνάζουν, διὰ νὰ διασκεδάσουν, νὰ ζεσταθοῦν καὶ νὰ φοβίσουν ὀλίγον τοὺς δειλοὺς ἐκείνους.

Ἀλλὰ τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ὁ Γιέκωφ δὲν εἶχεν ὄρεξιν οὔτε νὰ μιλήσῃ οὔτε νὰ γελάσῃ, οὔτε νὰ τραγοῦδῇ, οὔτε νὰ φοβηθῇ τοὺς λύκους. Ἦθελε νὰ εἶνε μόνος μὲ τὸ ἄλογόν του... Ἐρρεβέτο τοὺς ἀνθρώπους... Ἀρὰ γε δὲν ἤμπορῶσαν νὰ ἰδοῦν τί εἶχε 'στὴν τσέπην του;... Καὶ στέκεται νὰ προπεράσουν ὅλα τὰ ἔκλυθρα.

— Ἐλα, Μαισινίκαφ! Ἀπόψε θά πάμε ἀπὸ συντομώτερον δρόμον, θά πάρομε ἐκεῖνο τὸ μονοπάτι ποὺ θά μας βγάλῃ περὶ γρήγορα 'στὸ σπιτάκι μας... Γρήγορα, γέρο παράξενε, πεισματάρη... Ἀ, θά με ἀκούσης!... Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀφέντης...

Ἀλλ' ὁ Μαισινίκαφ δὲν ἐνοοῦσε νὰλλάξῃ δρόμον. Τὸν εἶχε πλέον συνηθίσῃ ἐκεῖνον... Ὁ Γιέκωφ ἠναγκάσθη νὰ πεζεύσῃ καὶ νὰ τραβήξῃ τὸ ἄλογον μὲ τὰ δύο του χέρια, πολὺ δυνατὰ, μὲ χρι πόνου, διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ πάρῃ τὸ μονοπάτι.

— Ἐξάρνα, χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ τί καὶ πῶς, ὁ Γιέκωφ σκοτίζεται, τὰ χάνει. Τὰ ἔκλυθρα, ἡ παπαδιά, τὸ εἰκόνισμα, ὁ κόσμος ὁλόκληρος ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὸν νοῦν του.

Τί συνέβη λοιπὸν; Ὅταν ὁ Γιέκωφ συνῆλθεν, εὐρέθη ἐξηπλωμένος φαρδὺς-πλατὺς μέσα εἰς μίαν τάφρον γεμάτην χιόνι. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, τὸ ἄλογον τὸ κακόμοιρον, μισοπλακωμένον ἀπὸ τὸ ἀναποδογυρισμένον ἔκλυθρον ἀπὸ τὸ ἄλλο — ὡ φρίκη! — ὁ Ἁγιος Νικόλαος καὶ αὐτὸς κατὰ γῆς, ἐπάνω 'στὸ χιόνι καὶ νὰ τὸν βλέπῃ μ' ἕνα μάτι, μ' ἕνα μάτι ποὺ ἦταν ἄλλο πρᾶγμα!...

— Βοήθεια! ἐδῶ! ἐδῶ! ἔκραυγαν ὁ Γιέκωφ.

Βήματα ἠκούσθησαν καὶ φωναί. Ἠρχοντο πρὸς βοήθειάν του.

Τὸν ἐψηλάφησαν, τὸν ἔσεισαν, κατόπιν τὸν ἐσήκωσαν.

Δὲν εἶχε πληγωθῇ πουθενά... Ἐξάρνα ἐνεθυμήθη καὶ ἔκραυγε γρήγορα

γρήγορα τὸ εἰκόνισμα εἰς τὴν τσέπην του. Κανείς δὲν εἶδε τίποτε.

— Δὲν ἐκτύπησες;... Τί καλὰ! μάλιστα γιὰ τὴν καίμενην τὴ γαιγιά σου... Ἐλα ἐμπρός! ἔλεγεν ὁ εἰς τῶν δύο ἀγαθῶν χωρικών οἱ ὁποῖοι εἶχον προτρέξῃ εἰς τὰς φωνὰς τοῦ Γιέκωφ, ἀπελευθερώων ὅλον τὸν ἵππον.

— Καὶ σὺ τὸ ἴδιο, γέρο Μαισινίκαφ! Τί καλὰ! ὁ ποῖος πληγωμένος ἀπὸ τοὺς τρεῖς εἶνε τὸ ἔκλυθρον.

— Ἐλα, ἂς μὴ χάνωμε καιρό. Τὸν Γιέκωφ τὸν πέρνομε 'ς τὸ ἀμάξι, δένουμάς ἀπὸ πίσω τὸ ἄλογο καὶ μας ἀκολουθεῖ. Καὶ αὐριο πρωτὶ-πρωτὶ ἔρχεται κανέννας καὶ ξεκολλᾷ τὸ ἔκλυθρον.

— Κοντεύομε νὰ φθάσουμε 'στὸ χωριό; ἠρώτησεν ὁ Γιέκωφ.

— Ὁχι! μόλις ἀπέχουμε ἕνα τέταρτον τῆς λεύγας ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἡλιώτερον.

Μία ἰδέα ἐπίμονος κατεῖχε τὸν Γιέκωφ ἐντρομον καὶ μετανοημένον: νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ γρηγορώτερον τὸ εἰκόνισμα τοῦ Ἁγίου... νὰ μὴ τὸ κρατήσῃ, οὔτε διὰ μίαν μόνον νύκτα, ὑπὸ τὴν ἐντιμον στέγην τῆς μάμης του.

— Ὡ, διάβολε! ἀνέκραξε κτυπῶν διὰ τῆς παλάμης τὸ μέτωπον, ἐξέχασα μιὰ παργγελιὰ τῆς γαιγιάς. Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ πολὺ, καλοὶ γείτοννοι... Εἰσθε τόσῳ καλοὶ καὶ οἱ δύο. Θά φύγετε μόνοι σας, μὲ τὸ ἄλογο. Ἐγὼ πρέπει νὰ ξαναπάγω 'ς τὴν πόλιν καὶ γριζῶ ὑστερα μὲ κανένα ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἔκλυθρα. Δάβετε τὴν καλωσύνην νὰ πῆτε 'ς τὴ γαιγιά νὰ μὴν ἀνησυχῇ ποὺ θά ἰδῇ τὸ ἄλογο χωρὶς τὸ ἔκλυθρον καὶ χωρὶς τὸν Γιέκωφ... Ἀντίο σας!

Καὶ ἐνῶ ὁμιλοῦσε ἔφευγε, τρέχων ἐν πάσῃ σπουδῇ πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ παπᾶ.

— Πῶς; εἰς εἶται πάλιν, Γιέκωφ; εἶπεν ἡ ὑπρέτρια ἐκπληκτος καὶ λίαν δυσηρεστημένη ἡμεινοῦγουσα τὴν βαρεῖαν θύραν τῆς κατοικίας.

— Νά!... ἐγὼ εἶμαι. Πρέπει νὰ ἰδῶ μιὰ στιγμὴν τὸν Αἰδουσιώτατον... μιὰ στιγμὴν μονάχα... ἀλλὰ τώρα ἀμέσως... Πῆς τοῦ πῶς τὸν παρακαλῶ, τὸν ἐξορκίζω νὰ ἔλθῃ ἐδῶ κάτω μιὰ στιγμὴ... μιὰ στιγμὴ... γιὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Παναγίας.

Καὶ ἐφαίνετο τόσῳ δυστυχὲς τὸ παιδίον οὕτως ὁμιλοῦν, τὸ ὥχρον τοῦ πρόσωπον ἐπρόδιδε τὴν ταρχὴν καὶ ἀνησυχίαν, ὥστε ἡ ὑπρέτρια δὲν ἐτόλμησε νὰρνηθῇ. Ὑπῆγε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριόν της. Ὁ ἀγαθὸς παπᾶς δὲν ἐδίστασε νὰ καταβῇ εἰς τὴν εἰσοδὸν ὅταν δὲ εἶδε τόσῳ τετραχημένον τὸν Γιέκωφ, ἔκαμε νεῦμα εἰς τὴν ὑπρέτριαν νὰ ἀποσυρθῇ. Τότε ὁ Γιέκωφ, τρέμων ὅλος, γονυπετής, συντετριμμένος πρὸ τοῦ ἱερέως, κλαίων καὶ ὀδυρόμενος.

— Αἰδουσιώτατε, εἶπεν, Ἀγίε Δέ-

σποτα... εὐσπλαγχνισθῆτέ με... Εἶμαι ἕνας ἄθλιος... εἶμαι κλέπτης.

Καὶ μὲ μεγάλον κόπον, ὅλον τὸ διάστημα γονυπετής, κατάρθωσε νὰ διηγήθῃ τὰ τοῦ αἰφνιδίου τοῦ πειρασμοῦ, τὸ ἐγκλημά του καὶ τὴν μετάνοιάν του... Ἀργότερα, ἀναπολὼν τὰς λεπτομερείας τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ὥρας, ἐνεθυμήθη ὅτι ἀνύψωσε τὸ μέτωπον, ἀποδίδων εἰς τὸν ἱερέα τὴν εἰκόνα, τὴν ὁποίαν ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν μεγάλην του τσέπην καὶ ὅτι, πρὸς μεγάλην του ἐκπληξιν, εἶδε, δύο δάκρυα... νά, δύο παχέα δάκρυα τὰ ὅποια ἔρρεον βραδέως κατὰ μῆκος τῆς λευκῆς γενειάδος τοῦ παπᾶ.

— Σήκω, παιδί μου... Ὑπόσχεται εἰς τὸν Ἅγιον Νικόλαον νὰ εἶσαι πάντα τίμιος ἄνθρωπος, ὅπως ὅλη σου ἡ οἰκογένεια ἔως τώρα; Τὸ ὑπόσχεται;

— Ὡ νά, τὸ ὀρκίζομαι! ἀνέκραξεν ὁ Γιέκωφ.

— Θά πάγω νὰ βάλω εἰς τὴν θέσιν τὸ Ἅγιον εἰκόνισμα. Κανείς εἰς τὸν κόσμον δὲν θά μάθῃ ποτὲ τὸ ἐγκλημά σου...

— Ὡ, εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ... Αἰδουσιώτατέ μου!

— Γύρισε τώρα γρήγορα 'στὴ γαιγιά σου καὶ πέ τῆς ὅτι αὐριο θά ἔλθω νὰ τὴν ἰδῶ.

— Δὲν θά της...

Καὶ ὁ Γιέκωφ ἐσταμάτησε ἤθελε νὰ εἴπῃ «δὲν θά της πῆτε τίποτε» ἀλλ' αὐτὸ θά ἦτο προσβολὴ ἀπέναντι τῆς ὑψίστης πρὸς αὐτὸν καλωσύνης τοῦ ἱερέως.

— Πήγαινε 'στὸ καλὸ... πήγαινε, παιδί μου... Μπορεῖς τώρα νὰ κοιμηθῇς ἤσυχος.

Καὶ φίλημα πατρικὸν ἐπετέθη ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Γιέκωφ. Ὡ, τὸ φίλημα ἐκεῖνο! πόσον ἐπαρηγόρησε καὶ ἀνεκούρισε τὸν ἔνοχον! Τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος εἶχε καταβῇ ἀπὸ τὸν οὐρανὸν διὰ νὰ τὸν φιλήσῃ τὸσον γλυκὰ, διὰ νὰ τὸν καθησυχάσῃ, διὰ νὰ τὸν ἀπαλλάξῃ διὰ μίαν ἀπὸ τὰς τύψεις τῆς συνειδήσεως τὰς φοβερὰς.

Καὶ ἀργότερα, ὅταν ἔκαμε τὴν προσευχὴν τοῦ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἁγίου Νικολάου, μίαν μεγάλην κακοτέχνην εἰκόνας ποὺ εἶχεν ἡ γαιγιά του, τῷ ἐφάνη ὅτι τὰ μεγάλα μάτια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τὸν ἐκύτταζαν μὲ συμπάθειαν καὶ ὅτι τὰ κατακόκκινα χεῖλη του, ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πικρὰ μουστάκια καὶ τὰ γένεια, τῷ ἐφιθύρουν.

— Καλὴ νύκτα. Κοιμήσου ἐν εἰρήνῃ. Σ' ἐσυγχώρησα...

[Camille Norbert]

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΒΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΗΣ ΠΡΕΣΒΥΤΙΔΟΣ

Πρὸ χρόνου πολὺ μακροῦ, γηραιά τις κυρία πολὺ πλουσία καὶ ἄνευ κληρονόμων, ἀπεφάσισε νὰ διαθέσῃ τὴν κολλοσσαίαν αὐτῆς περιουσίαν πρὸς συντέλειαν ἔργου εὐσεβοῦς. Προσεκάλεσε λοιπὸν τὸν περιφημότερον ἀρχιτέκτονα τῆς πόλεως καὶ τῷ εἶπε:

— Ἀκουσε, ἀρχιτέκτων· ἐπιθυμῶ νὰ ιδρύσω ναόν, ὠραιότερον τοῦ ὁποίου νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς τὸν κόσμον. Εἶμαι πλουσία καὶ τὸ χρῆμα δὲν θά σου λείψῃ. Κάμε τὸ σχέδιον ὅπως εἰξεύρεις· προσκάλεσε τοὺς δεξιωτέρους τέκτονας καὶ κτίστας, τοὺς καλλιτέρους ζωγράφους καὶ γλύπτας καὶ ὅλοι μαζὶ ἄς ἐργασθῶν ἐν σπουδῇ, καθεὶς εἰς τὸ ἔργον τοῦ· διότι εἶμαι γραῖα καὶ πρὶν ἀποθάνω θέλω νὰ ἴδω τὴν ἐκκλησίαν μου.

Καὶ ὁ καλλιτέχνης ἐχάραξε τὸ σχέδιον τοῦ οἰκοδομήματος καὶ ἐκάλεσε περὶ αὐτὸν τοὺς ὀνομαστοτέρους τέκτονας, κτίστας, ζωγράφους καὶ γλύπτας καὶ ὅλοι αὐτοὶ εἰργάσθησαν μετὰ ζήλου καὶ σπουδῆς καὶ ὁ ναὸς ἀνιδρύθη περικαλλὴς καὶ λαμπρὸς, κεκοσμημένος διὰ θαυμασίων γλυφῶν καὶ εἰκόνων.

Δέκα ἔτη παρήλθον—τί ἦσαν δέκα ἔτη διὰ τὸ ἐξαίσιον αὐτὸ οἰκοδόμημα; Ἄλλ' ἡ γραῖα εἶχε γηράσῃ πάρα πολὺ, ὅταν ἐφθασεν ἡ ἡμέρα τῶν ἐγκαινίων. Οἱ φαιδροὶ κώδωνες διέχυνον εἰς τὸν ἀέρα τὴν πανηγυρικὴν καὶ ἀργυρόχρον αὐτῶν συναυλίαν· ὁ ναὸς ὅλος ἔλαμπε φωταγωγημένος ἀπὸ μυριάδας κηρίων καὶ κανδυλῶν· πλῆθος κόσμου ἤκουεν ἐν ἱερᾷ συγκινήσει τὸν χαρμόσουν ὕμνον, τὸν ὅποιον ἔψαλλον οἱ ἱερεῖς μετὰ τῶν ψαλτῶν, ἐν ᾧ ἀπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ θυμιατήρια ἀνυψοῦντο εὐώδεις τολύπαι καπνοῦ.

— ὦ, Θεέ μου! εἶπε τότε ἡ πρεσβύτις. Ἐκτίσα τὸν ναὸν αὐτὸν διὰ νὰ δοξάσῃς τὸ Ἅγιον ὄνομά σου, Κύριε! ἀξιώσέ με νὰ ζήσω ὅσον καὶ τὸ οἰκοδόμημα.

Τότε, ὃ τοῦ θαύματος! ἄγγελος ἐπεφάνη εἰς τὴν εὐσεβῆ γραῖαν καὶ τῇ εἶπε μελαγχολικῶς:

— Ἀγάλλου, γύναι δυστυχής, ὁ Κύριος εἰσήκουσε τὴν εὐχὴν σου. Θὰ ζήσῃς ὅσον καὶ ἡ ἐκκλησία σου. Χαῖρε, προσεύχου καὶ κλαῖε!

Ἐκατὸν ἔτη παρήλθον χωρὶς ἡ ἁγία γυνὴ νὰποθάνῃ. Ὅλοι περὶ αὐτήν, οἱ γέροντες πρῶτον, κατόπιν οἱ νέοι, ἀπῆλθον· νέαι γενεαὶ διεδέχθησαν τὰς παλαιάς. Βασιλεῖς ἐξεθρονίσθησαν ἢ ἀπέθανον· θρόνοι ἀρχιερατικοὶ ἐχρήρευαν καὶ πάλιν ἐπληρώθησαν, τὸ πᾶν μετεβλήθη, ἀλλ' ἡ κτήτωρ τοῦ ναοῦ εὐρίσκειτο ἀκόμη μετὰ τῶν ζώντων. Ἐγένετο τὸσον γραῖα μὰ τὸσον γραῖα, ὥστε κα

τήντησε νὰ μὴ ἡμπορῇ οὔτε νὰ περιπατῇ οὔτε νὰ κοιμᾶται, οὔτε νὰ βλέπῃ, οὔτε νὰκούῃ, οὔτε νὰ τρώῃ, παρὰ μόνον μίαν φορὰν τὸ ἔτος—τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων.

Εἰς τὸν ὕπ' αὐτῆς ἀνιδρυθέντα ναόν, τὴν ἐτοποθέτησαν εἰς ἓν φέρετρον ἐντὸς τάφου πλησίον τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Κατ' ἔτος τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ Χριστὸς γεννᾶται εἰς τὴν Βηθλεὲμ, ἐξυπνᾷ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἀνοίγονται εἰς τὸ φῶς τῶν κηρίων, ὑπεγείρεται ἐπὶ τῆς πενθίμου τῆς κλίνης, ἀκούει τὸν ὕμνον τῶν Χριστουγέννων, προσεύχεται, μεταλαμβάνει καὶ τρώγει ὀλίγον. Κατόπιν, μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος—τριακοντάκις ἤδη ἀντικατασταθεὶς—τὴν πλησιάσῃ διὰ νὰ τὴν εὐλογήσῃ, ἡ ἐσχατόγηρός τὸν ἐρωτᾷ:

— Ἡ ἐκκλησία μου ὑπάρχει ἀκόμη;

— Ναί, ἀπαντᾷ ὁ ἀρχιερεὺς!

— Ἀλλοίμονον! Ἀλλοίμονον! ψιθυρίζει ἐκείνη.

Καὶ ἐξαπλώνεται πάλιν εἰς τὸν τάφον, πτώμα ζῶν, διὰ νὰ μὴ ἐξυπνήσῃ πάλιν κατὰ τὰ προσεχῆ Χριστούγεννα.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΥΡΓΑΤΟΣ

Ο ΚΑΛΟΓΝΩΜΟΣ (ΜΥΘΟΣ)

Μιανῆς μυλῆς καμαρωτὰ
πρασίνιζαν τὰ φύλλα,
μὰ τῆς ἐπέφταν οἱ ἀνθοὶ
χωρὶς νὰ κάνῃ μύλα.

Καὶ ἡ μυλιά παρακαλεῖ
κάθε διαβάτη που ἰδῇ,
τὸν ἥλιο νὰ ῥωτήσῃ
τὸ πότε θὰ καρπίσῃ.

Ὅλοι περνᾶνε βιαστικοὶ
κι' ἀναίσθητοι οἱ διαβάται,
μὰ ἓνας πτωχὸς μὲ σπλαγχνικὴ
καρδιά τήνε λυπᾶται.

Πῆγε, τὸν ἥλιο ῥώτησε
καὶ τοῦπε: «Σὺν θ' ἀνθίσῃ,
τὴ ρίζα σκάψε, πότισε,
κι' ἐκεῖνη θὰ καρπίσῃ.»

Γυρνᾷε πίσω 'ς τὴ μυλιά,
τὴ σκάφτει, τὴν ποτίζει
κι' ἓνα σταμνὶ βρῖσκει φλωριά
κεῖ ποῦ τὴ γῆ σκαλίζει.

Κ' ἔτσι ὁ καλόγνωμος σὲ μιά
γλυκεῖα στιγμὴ πλουταίνει
καὶ μύλ' ἀφράτα ἡ μυλιά
τὸν κόσμον πιά χορταίνει.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΑΡΕΝΤΗΣ

ΚΑΛΟ ΠΑΙΔΙ

Ἐνα παιδί πολὺ πτωχόν, μὲ ἐλεεινὰ φορέματα, χωρὶς κάλτσες, χωρὶς ὑποδήματα, ἐνεγράφη μίαν ἡμέραν εἰς τὴν σχολεῖον. Ὁ διδάσκαλος ὠμίλησε περὶ τῆς πτωχείας τοῦ εἰς τοὺς νέους τοῦ φίλους, δὲν ἐλησμόνησε δὲ νὰ τοῖς συστήσῃ νὰ παρακαλέσουν τὸν Θεὸν διὰ νὰ εὐσπλαγχνισθῇ τὸ πτωχὸν παιδί καὶ νὰ τῷ δώσῃ τὰ πράγματα τὰ ὅποια τῷ ἐχρειάζοντο.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας, ἓν παιδί τὸ ὅποτον εἶχεν εὐπόρους γονεῖς ἔφθασε περιχαρὲς, φέρον ἓνα ζευγάρι κάλτσες καὶ ἓνα ζευγάρι ὑποδήματα ὠραιότατα. Εἶχε χαλάσῃ τὸν κόσμον, ὥς νὰ τῷ δώσουν οἱ γονεῖς τοῦ τὴν ἀδειαν νὰ οἰκονομήσῃ τὸ γυμνόπουν παιδίον. Ἀμὰ δὲν ἔχεις παρὰ δύο μόνον ζευγάρια καινουργία ὑποδήματα, τῷ εἶχεν εἶπῃ ἡ μητέρα τοῦ. Δὲν πειράζει, μαμά. Ἐπειτα δὲν εἰμπορῶ νὰ τα φορῶ καὶ τὰ δύο συγχρόνως.

Οὕτως ἡ προσευχὴ τῆς πρωΐας εἰσηκούσθη ἀμέσως καὶ ὅλα τὰ παιδιά εἶδον φανερά ὅτι ὁ Θεὸς ἀκούει ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὸν παρακαλοῦν καὶ καμμίαν φορὰν μάλιστα τρὺς εἰσακούει πολὺ ταχέως.

ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ Τ' ΑΥΤΙΑ ΑΙ ΑΚΡΙΔΕΣ

Στοιχηματίζω ὅτι δὲν το εἰξεύρετε, ὅτι δὲν θὰ το εὑρετὲ ὅσον καὶ ἂν συλλογισθῇτε καὶ μάλιστα ὅτι θὰ το πάρετε δι' ἀστείότητα ὅταν θὰ σὰς το εἶπω...

— Διὰ τίνος ὀργάνου ἀντιλαμβάνεσθε τοὺς ἤχους; — Διὰ τῶν ὠτων. — Καὶ τὰ ὦτα αὐτὰ ποῦ εὐρίσκονται; — Ἐκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ εἰς τὰ περισσότερα ζῷα· οἱ ἴπποι, οἱ κύνες, ὅλα τὰ τετράποδα καθὼς καὶ ὅλα τὰ πτηνὰ, ἔχουν τὰ ἀκουστικά των ὄργανα (ὅπως λέγονται καὶ ἄλλως τὰ ὦτα) δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τῆς κεφαλῆς.

Ἀλλὰ, καθὼς θὰ ἴδῃτε, τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ κανόνα δι' ὅλα τὰ ὄντα τῆς Δημιουργίας, πολλὰκις δὲ τὰ ὄργανα αὐτὰ εὐρίσκονται εἰς μέρος που ποτὲ δὲν θὰ ἐπῆγαινε ὁ νοῦς σας· π.χ.: ἡ ἀκρίς τῆς ἔχει... Ποῦ; ἂν εἰμπορῇτε νὰ μαντεύσῃτε... εἰς τοὺς ἐμπροσθίους πόδας. Ἄ, ἦτο δυνατόν νὰ το φαντασθῇτε! Εἶνε ὥς νὰ εἴχατε τὰ ἰδικὰ σας εἰς τὸν πῆχυν, μετὰ τὸ ἀγκῶνος καὶ τῆς χειρός.

Λοιπόν, εἰς τὸ μέσον τῆς κνήμης τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν τῆς ἀκρίδος, τοῦ τέτιγος, τοῦ γρύλλου, διακρίνεται ἓν στίγμα στίλπνόν ὡσεὶ δέξ, φαίνεται δὲ ὅτι διὰ τοῦ στίγματος αὐτοῦ ἀκούουν τὰ ἔντομα τὰ ὅποια ἀνεφέραμεν. Πῶς κατάρθωσαν νὰ το φαντασθῶν καὶ νὰ το ἀνακαλύψω οἱ

σοφοί, οἱ ἐπιστήμονες, δὲν εἰξεύρω· εἰξεύρω μόνον ὅτι πρέπει νὰ τοὺς πιστεύσωμεν ἂν οὐ μᾶς το λέγουν.

Πόσον ἀπείρως ποικίλον εἶνε τὸ ἔργον τοῦ Δημιουργοῦ! Πόσα περίεργα θὰ μάθωμεν ἀκόμη, τὰ ὅποια καὶ αὐτοὶ οἱ σοφοὶ ἀγνοοῦν! Ἡ φύσις δὲν ἀποκαλύπτει τὰ μυστήριά της, παρὰ εἰς ὅσους τὴν σπουδάζουν μὲ ἐπιμονὴν καὶ μὲ ζήλον. Νὰ ἐνθυμεῖσθε καμμίαν φορὰν τ' αὐτὰ τῆς ἀκριδος. Ποῦτος ἡξεύρει μήπως ἀπὸ τὸ περίεργον αὐτὸ μυστήριον ἐλκυσθῇ κανεὶς νὰ γίνῃ φυσιοδίφης. Τὸ στάδιον εἶνε εὐρὺ καὶ ἐδόξασε πολλούς.

ΦΙΛΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν δὲν εἶνε βεβαίως ἱκανή—ὅπως καὶ καμμία ἄλλη δὲν θὰ ἦτο,—νὰ δώσῃ πλήρη ἰδέαν τοῦ ἐκτάκτως μεγαλοπρεποῦς θαύματος, τὸ ὅποτον παρουσιάζει φάρος πανύψηλος, καταυγάζων τὴν νύκτα δι' ἰσχυροῦ φωτὸς τὴν μαύρην καὶ πολυκύμαντον θάλασσαν. Οἱ βλέποντες αὐτήν, τὴν συμπληροῦσι διὰ τῆς φαντασίας, ἀναπαριστῶντες ὅχι μόνον τὴν πάλαιον ἔκτασιν τοῦ φωτός, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ζοφώδες καὶ ἄγριον τοῦ πελάγους, τὸν σπινθηρίζοντα ἄφρον τὸν ἰδανικῶς χρωματισμένων κυμάτων παρὰ τὴν ἀκτὴν, τὰ σμήνη τῶν πτηνῶν τὰ πετώντα μὲ τόσῃ ὀρμῇ πρὸς τὸ φῶς, ὥστε νὰ εὐρίσκουν πολλὰκις τὸν θάνατον ἐπὶ τῶν παχέων ὑάλων τοῦ φάρου, τὰ ἄλλα φωτὰ γύρω, εἰς τὴν ξηρὰν καὶ εἰς τὴν θαλάσσαν, ὠχρίωντα πρὸ τοῦ τηλαυγοῦς πύργου, νάνοι αὐτὰ ἀπέναντι γίγαντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπερίγραπτον ἀγαλλίαν τοῦ ναύτου, ἐπιστρέφοντος μετὰ κοπιῶδη καὶ πολυκίνδυνον πλοῦν, διακρίνοντος μακρόθεν τὸν φάρον, — φῶς τὸν ὅποιον χάριν αὐτοῦ ἀνῆψαν οἱ φιλεύσπλαγχνοι ἄνθρωποι...

Καὶ ἐν ᾧ θὰ ἐργάζεται οὕτως ἡ φαντασία σας, ἀναπλάττουσα αὐτὸν τὸν φάσκηνα, ὁ πόθος νὰ ἴδῃτε τὸν φάρον τὸν θαυμάσιον, θὰ γεννηθῇ ἐντὸς σας καὶ θὰ εὐχῇτε νὰ ταξειδεύσετε γρήγορα περίστασις νὰ εἴδῃτε τὸν φάρον τῆς Ἀλεξάνδρειαν...

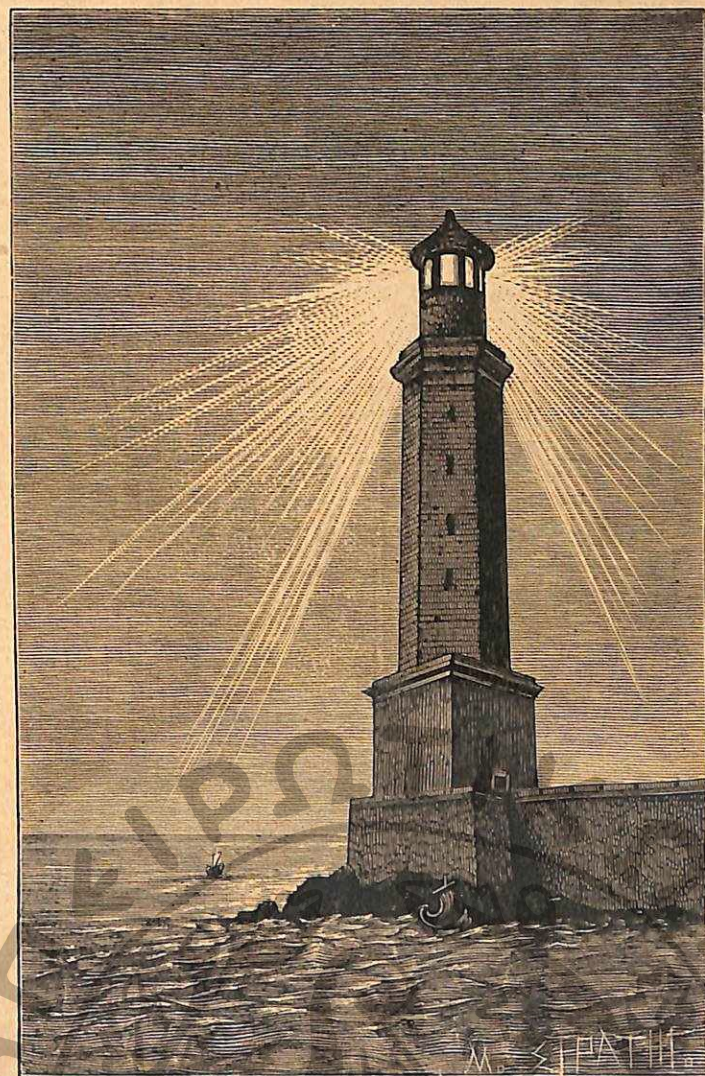
Μάταιος πόθος! ἐρωτήσατε ὅσους ἐπῆγαν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν νὰ σας εἴπωσι ὅτι εἶδαν ἐκεῖ ἓνα φάρον κοινότατον, χωρὶς δύναμιν, χωρὶς ἀξίαν ἀρχιτεκτονικὴν... Ὁ ἀρχαῖος φάρος τῆς Ἀλεξάνδρειας ὁ περιώνυμος δὲν ὑπάρχει πλέον. Τὰ ἐρείπιά του ἐσώζοντο μέ-

χρι τοῦ 16ου αἰῶνος, ὅτε ὁ Σουλτάνος Σελὴμ ἔκρινε καλὸν νὰ τὸν καταστρέψῃ ἐντελῶς καὶ νὰ ἐγείρῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐτι σωζόμενον τζαμίον μετὰ τοῦ πύργου τοῦ.

Ὁ φάρος τῆς Ἀλεξάνδρειας συγκαταλέγετο μετὰ τῶν ἑπτὰ θαυμάτων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ἡ οἰκοδομήσις του ἐπὶ τῆς νήσου Φάρου — ἐξ ἧς καὶ τὸ

Σώστρατος Δεξιφάνους Κνίδιος, θεοῖς σωτήριον, ὑπὲρ τῶν πλωζομένων

Ὁ γεωγράφος Στράβων ἐπαινεῖ πολὺ τὸν πύργον τοῦ Σωστράτου, ὀνομάζων αὐτὸν «καλλίστον ἔργον ἀπάντων.» Ἦτο κατεσκευασμένος ἐκ λίθου λευκοῦ, ὕψους 750 πόδας καὶ τριώροφος. Ὁ πρῶτος ὄροφος, ὡς βλέπετε, καὶ ἐν τῇ

Ὁ φάρος τῆς Ἀλεξάνδρειας.

ὄνομα, — ἤρχισε τῷ 282 π.χ. ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Σωτήρος, συνετελέσθη δὲ μετὰ ὀκτὼ δωδεκαετῆ ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ υἱοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ, Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδελφείας. Τὸ ἔργον ἐστοίχισεν ὑπὲρ τὰ 800 τάλαντα, ἦτοι τέσσαρα ἑκατομμύρια φράγκα περίπου. Ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ πύργου Σώστρατος, ἐπιγράψας ἐξ ὀνόματος τοῦ ἐπιγραφῆν ἀφιερωτικὴν εἰς τοὺς σωτῆρας θεοὺς, ἐπέχρισε τὸν ἐνεπίγραφον λίθον διὰ τιτάνου καὶ ἐπὶ τοῦ νέου τούτου στρώματος ἐπέγραψε τὸ ὄνομα τοῦ Πτολεμαίου. Διότι καλῶς ἐγνώριζεν ὅτι ὁ πανδαμάτωρ χρόνος θὰ ἠφάνιζε μὲν ταχέως τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιγραφὴν, θὰ διετῆρει δὲ τὴν κεκαλυμμένην, ἥτις βραδύτερον ἀποκα-

εἰκόνι, ἦτο τετράγωνος καὶ εὐρύτατος. ὁ δεύτερος ὀκτάγωνος καὶ στενώτερος, ὁ δὲ τρίτος στρογγύλος καὶ ἐτι στενώτερος. Ὁ φάρος ἐξέπεμπε διὰ τῶν πολλαπλῶν τοῦ θυρίδων ἀκτῖνα τεσσαράκοντα χιλιόμετρων, κατὰ τινα δὲ Ἀραβὰ συγγραφεὰ διεκρίνετο καὶ ἀπὸ ἐβδομήκοντα μιλίων. Ὁ κινδυνώδης, ὁ πλήρης σκοπέλων τότε καὶ ὀφάλων λιμὴν τῆς Ἀλεξάνδρειας ἐφωτίζετο ὡς ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ ἀκροῦ εἰς ἄκρον· φαντάζεσθε δὲ πλέον κατὰ τοὺς μακροὺς αἰῶνας τῆς λειτουργίας του, πῶς καθωδήγησε πλοῖα καὶ πόσους ἐσώσεν ἀνθρώπους, ὁ γίγας αὐτὸς τοῦ φωτός, ὁ δικαίως ἀφιερωθείς εἰς τοὺς σωτῆρας θεοὺς!

ΦΙΛΙΣΤΩΡ

ΔΥΟ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΑ

Α'.

Η ΤΙΤΑ ΔΕΝ ΗΞΕΥΡΕΙ

— "Ελα, Τίτα, βάλε γρήγορα τὸ φόρεμά σου.

— Δὲν ἤξεύρω νὰ φορέσω μόνη μου τὰ μανίκια.

— Καλά, φόρεσε τὰ ὑποδήματά σου.

— Δὲν ἤξεύρω νὰ τα κουμπώσω.

— Καλά· θὰ σοὺ τα κουμπώσῃ ἡ Μαρία· σὺ ἐν τῷ μεταξὺ πλύνε τὰ χεῖρά σου.

— Δὲν ἤξεύρω νὰ πλυνθῶ μὲ σαποῦνι... δὲν μπορῶ νὰ το κάμω νὰ φρίσῃ.

Τέλος πάντων τὴν βοηθοῦν τὴν Τίταν καὶ ἐνδύεται· τὴν βοηθοῦν καὶ προγευματίζει. Τώρα πρόκειται νὰρχισῃ τὰ σπουδαιότερα :

— "Ελα, Τίτα, τὴν καλλιγραφίαν σου.

— "Εχει πολλὰ κεφαλαῖα τὸ παρὰδειγμα καὶ δὲν ἤξεύρω νὰ τὰ κάμω.

Διὰ τὴν γεωγραφίαν, διὰ τὴν γραμματικὴν, διὰ τὸ ἐργόχειρον, τὸ ἴδιο τραγοῦδι.

— Δὲν ἤξεύρω νὰ προφέρω αὐτὰς τὰς δύσκολας λέξεις· δὲν ἤξεύρω νὰ κλίνω τὸ ρημά μου· δὲν ἤξεύρω νὰ περάσω τὴ βελόνα μου· δὲν ἤξεύρω νὰ κάμω κόμπο ἐστὶν κλωστή μου!

Φαντάζεσθε τώρα ὅτι καὶ εἰς τὰ παιγνίδια ἔχομε τὰ ἴδια; Πήδησε μὲ τὸ σχοινί, πιάσε τὸ τόπι, ρίξε τὴ σάιττα... «Δὲν ἤξεύρω! δὲν ἤξεύρω!»

Καὶ ἂν ἠκούατε τὴν φωνὴν αὐτὴν τὴν θρηνηδὴ καὶ σεσυρμένην, ἂν ἐδλέπατε τὸ ἄτονον ἐκεῖνο ὕψος, τὰς ἀδρανεῖς χεῖρας, τοὺς πόδας τοὺς μὴ δυναμένους νὰ τρέξουν, τοὺς μὴ κινουμένους, θὰ ἐλέγατε βέβαια μαζὶ μου. «Α, μά αὐτὸ δὲν εἶνε κορίτσι! Αὐτὸ εἶνε ἓνα σακκὶ μὲ κουρέλια!»

"Εχει μίαν ἀδελφὴν μικροτέραν τῆς πολὺ, μόλις τριῶν ἐτῶν, καὶ ὁμῶς αὐτὴ βοηθεῖ τὴν μητέρα τῆς περισσότερον ἀπὸ τὴν Τίταν. Πρὸ τινων ἡμερῶν ἀκόμῃ, ὅταν ἡ Τίτα εἶπε κατὰ τὸ σῶμα, ὅτι δὲν ἤξεύρει νὰ κρατῇσθαι ἓνα μάτσο μεταξί, ἡ Βιβίκα ἀπλώσε τὰ χεράκια τῆς καὶ ἐβοήθησε τὴν μητέρα τῆς νὰ το κουβαριάσῃ ὅλον· καὶ μίαν ἄλλην ἡμέραν ποῦ (ἐντρέπομαι καὶ νὰ το εἶπω) ἡ Τίτα ἔλεγεν ὅτι δὲν ἤξευρε νὰ βγάλῃ τὸ μαντήλι τῆς ἀπὸ τὴν τσέπην, ἔτρεξε καὶ τῆς τὸ ἐβαλεν ἡ Βιβίκα· ὀλίγον ἀκόμῃ καὶ θὰ τὴν ἄρνευε νὰ τῆς σκουπίσῃ τὴν μύτην...

Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὴ ἡ ἀδράνεια δὲν εὐχαριστεῖ διόλου, μὰ διόλου, τὴν μητέρα. Καὶ ἡ μητέρα τῆς Τίτας εἶνε πολὺ φίλεργος, πολὺ δραστηρία, πολὺ ἐπι-

δεξία, ἡ δὲ ὀκνηρία καὶ ἡ ἀδεξιότης τῆς θυγατρὸς τῆς τὴν ἀπὴλπιζε καὶ τὴν ἐθύμωνε : «Ὅταν δὲν ξέρῃ κανεὶς, μὴταίνας, κορίτσι μου!» τῆς ἔλεγε.

Ἀλλὰ ἡ Τίτα προτιμᾷ νὰ ὑφίσταται τὰς ἐπιπλήξεις καὶ αὐτὰς ἀκόμῃ τὰς τιμωρίας, παρὰ νὰ κάμῃ τὴν παραμικρὰν προσπάθειαν διὰ νὰ μάθῃ. Νὰ προσπαθήσῃ! Νὰ κοπιᾷσῃ! Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε πολὺ κοπιαστικόν. Ἡ Τίτα ἤκουσε πολλάκις νὰ λέγουν περὶ ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι ἀπέθανον ἀπὸ κόπον. «Α, ἂν ἀπέθνησκεν ἔτσι καὶ αὐτὴ!...

Σὰς εἴταχε ποτὲ παρόμοιον πρᾶγμα; Τὸ κατ' ἐμέ, δὲν ἤξεύρω τί θὰ ἔκαμνεν ἂν εἶχε μίαν κόρην ὡς τὴν Τίταν, ἐνοῶν δὲ ὅλην τὴν λύπην τῆς δυστυχοῦς ἐκείνης μητρὸς καὶ ὅλας τὰς περὶ τοῦ μέλλοντος ἀνησυχίας τῆς. Τὸ ὅτι ἡ μικρὰ Τίτα, εἰς τὴν ἡλικίαν ποῦ εἶνε, δὲν ἤξεύρει τίποτε, αὐτὸ οὐτε ἐγκλημα εἶνε, οὐτε ἀπορίας ἄξιον· ἀλλὰ τὸ νὰ μὴ θέλῃ νὰ μάθῃ, τὸ νὰ ἐκπαυαύεται καὶ νὰ ἐμμένῃ ἐν τῇ ὀκνηρίᾳ τῆς, ἰδοὺ τὸ ἀσυγχώρητον! Τί θὰ ἐγίνετο, ἂν οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι ἔζησαν πρὸ ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἔκαμνεν ὅπως ἡ Τίτα καὶ ἂν, μὲ τὴν πρόφασιν ὅτι δὲν ἤξευραν νὰ κόψουν δένδρα ὅτι δὲν ἤξευραν νὰ κτίσουν πύρ, ὅτι δὲν ἤξευραν νὰ κτίσουν οἰκίας, ὅτι δὲν ἤξευραν νὰ κατασκευάσουν ὑφάσματα, ἔμεναν εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν ἀγρίαν κατάστασιν; Φρίττει κανεὶς καὶ νὰ το συλλογισθῇ. Καὶ τί θὰ ἐγίνετο ἡ μικρὰ Τίτα, ἂν καὶ οἱ ἄλλοι περὶ αὐτὴν δὲν ἤθελαν νὰ μάθουν; Δὲν θὰ εἶχε μετ' ὀλίγον οὐτε ὑποδήματα, οὐτε φορέματα νὰ φορέσῃ, οὐτε φαγητὰ νὰ φάγῃ, διότι ἂν οἱ ὑποδηματοποιοί, αἱ ράπτριαι, αἱ μαγειρίσσαι δὲν εἶνε ἀθάνατοι, θάπέθνησκον, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ τις ἱκανὸς διὰ νὰ τοὺς ἀντικαταστήσῃ.

Νὰ μὴ θέλῃ κανεὶς νὰ μάθῃ! Ἀ, μὰ εἶνε ἀνῆλτος, εἶνε ἡλίθιος... Καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα ἀκόμῃ ἔχουν περισσοτέρην θέλησιν ἀπὸ τὴν Τίταν. Ἐξάφνα τὸ σκυλάκι τῆς, τὸ ὅποσον ἀγαπᾷ τόσο, ὅταν τῆς το ἔδωκαν δὲν ἤξευρε τίποτε· ἀλλὰ τώρα ἔμαθεν ἓνα σωρὸν πράγματα : νὰ δίδῃ τὸν πόδα του, νὰ στέκεται σὺζα, νὰ κρατῇ ἐπάνω ἓτὴν μύτην τοῦ ἓνα βῶλον ζάχαρι καὶ νὰ τὸν ἀρπάξῃ μὲ τὸ πρόστυγμα. Αὐτὰ χάριν διὰσκεδάσεως· ἀλλὰ κάμνει καὶ ἄλλα χρησιμώτερα πράγματα. Κάμνει θελήματα, φέρει τὰς ἐφημερίδας εἰς τὸν κύριόν του καὶ ἐν ἀνάγκῃ τὰς ἔξανηγαίνει εἰς τὴν κυρίαν του...

Καὶ τώρα, εἰπῆτε μου, ποῖος σὰς φαίνεται λογικώτερος, ὁ σκύλος ἢ ἡ Τίτα;

Τὴν σύγκρισιν αὐτὴν δὲν τὴν ἔκαμε ποτὲ ἡ Τίτα. Ἀλλ' ἂν τὴν ἔκαμνε κανεὶς καὶ εὗρισκε τὸ ἄλογον ζῶον καλ-

λίτερον, ἡ Τίτα δὲν θὰ ἡσθάνετο αἰσχος καὶ ταπεινώσιν;

Ἐξοὺς ἡ ταπεινώσις αὐτὴ νὰποθῇ εἰς αὐτὴν σωτηρίαν, καὶ νὰ τὴν κάμῃ νὰποτινάξῃ ταχέως τὴν νάρκην, τὴν ὀκνηρίαν, ἡ ὁποία τόσο κακὸν τὴν ἐπροξένει· σὲν ἔως τώρα καὶ θὰ τὴν ἐπροξένει πολὺ περισσότερον εἰς τὸ μέλλον.

Β'.

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΗΞΕΥΡΕΙ

Ἄς ἐλθωμεν τώρα εἰς τὸ ἀντίθετον ἐλάττωμα.

«Ἐγὼ ἤξεύρω!»

Ποῖός το λέγει αὐτό; Κανένας σοφός; κανένας διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας; κανένας ἀκαδημαϊκός; κανένας ἐξοχος ἱατρός;

Ὅχι! τὸ λέγει ἀπλοῦστατα ὁ Παῦλος, ἓνα παιδάκι ἐξ ἡρώων που μόλις γνωρίζει νὰ συλλαβίσῃ, καὶ χθὲς ἀκόμῃ ἤρχισε νὰ μὴτάξῃ νὰ γράφῃ.

— Ναι! ἀλλὰ θὰ το λέγῃ εἰς τὴν Βιβίκαν, θὰ το λέγῃ σὲ παιδιὰ μικρότερα ἀπὸ αὐτόν· διότι ἓνα παιδί ἐξ ἡρώων ἤξεύρει βέβαια περισσότερα πράγματα ἀπὸ τὰ μωρά...

— Διόλου! τὸ «Ἐγὼ ἤξεύρω» τὸ λέγει τῆς μητέρας του, τὸ λέγει τοῦ πατρὸς του, τὸ λέγει τοῦ πάππου του, μ' ἓνα ὕψος ἐπιδεικτικὸν καὶ ὑπερήφανον, μὲ κορδωμένο σῶμα, μ' ἀνυψωμένο κεφάλι.

— Τότε θὰ πρόκειται περὶ πρᾶγματων πολὺ εὐκόλων, διὰ νὰ λέγῃ «τὸ ἤξεύρω», περὶ παιγνιδίων ἔξαφνα...

— Ἀρκεῖ! ἀρκεῖ! Πῶς φαίνεσθε ὅτι δὲν γνωρίζετε τὸν Παῦλον! Ἀπεναντίας ὅταν διαβάξῃ, ὅταν μαθαίνῃ τὰ μαθήματά του, λέγει πάντοτε «τὸ ἤξεύρω». Ἀντὶ νὰκούῃ τὰς ἐξηγήσεις πού του κάμνουν, ἀντὶ νὰ εἶνε προσεκτικός, ὅπως ὅλα τὰ καλὰ παιδιὰ που ἐπιθυμοῦν νὰ μάθουν κάτι τι, ἐκεῖνος ἀπεναντίας νομίζει ὅτι τὰ ἤξεύρει ὅλα καὶ το λέγει :

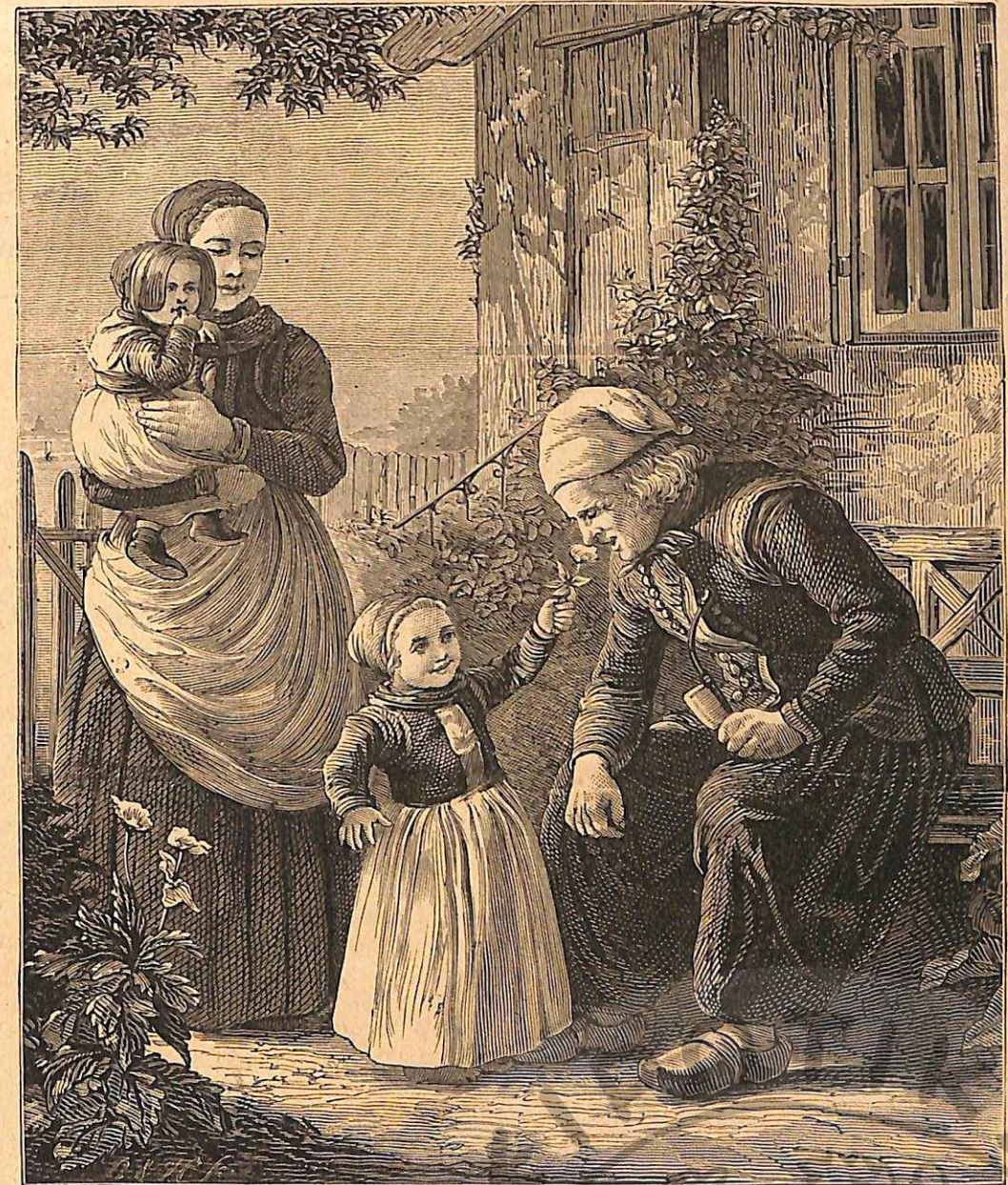
— Τὸ ἤξεύρω! τὸ ἤξεύρω!

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ἔχων αὐτὴν τὴν ἰδέαν, δὲν καταβάλλει κανένα κόπον, δὲν κάμνει καμμίαν πρὸδον. Ἀντὶ τοῦτο κάμνει καὶ λέγει ἀνοησίας ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ ὅλοι τον κοροιδεύουν.

— Τότε λοιπὸν χωρὶς ἄλλο ὁ Παῦλος σας εἶνε ἓνας βλάξ!

— Δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ τον ὑπερασπίσω διόλου. Εἶνε καὶ θὰ εἶνε αἰωνίως — ἐφ' ὅσον τουλάχιστον θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ ὁμιλῇ ὅπως οὐτε οἱ μεγαλύτεροι σοφοὶ δὲν τολμοῦν νὰ ὁμιλήσουν. «Τὸ ἤξεύρω!» Ἀκοῦτ' ἐκεῖ τὸ ἤξεύρω! Καὶ ποῦ το ἔμαθες, κύριε;

ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΑΗΣ

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΑΣΤΕΙΟ ΤΗΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

— Μάνα! μάνα! ἔλα νὰ ἰδῇς ἓνα ἀστεῖο που θὰ κάνῃ τοῦ παπποῦ! εἶπεν ἡ μικρὰ Τασούλα.

Καὶ ἔτρεξε μ' ἓνα τριαντάφυλλον εἰς τὸ χερί νὰ εὕρῃ τὸν παπποῦν τῆς. Ἦλθεν ἀπὸ πίσω καὶ ἡ μητέρα τῆς μὲ τὸ μωρὸ ἐστὶν ἀγκαλιά.

— Ἰδὲς τί ὠραία ποῦ μυρίζει αὐτὸ τὸ τριαντάφυλλο, παπποῦ! εἶπεν ἡ Τασούλα καὶ ἐπλησίασε τὸ ἄνθος εἰς τὴν μύτην του.

Ὁ παπποῦς ἔσκυψε νὰ μυρίσῃ μὲ χαμόγελο. Μυρίζει... μυρίζει... καὶ ἔξαφνα τσάφ! πταρνίζεται... μία, δύο, τρεῖς, ὁλοένα πταρνίζεται...

Βάζει τὰ γέλια ἡ Τασούλα, γελά ἡ μητέρα τῆς, γελά ὁ παπποῦς, γελά ἀκόμῃ καὶ τὸ μικρὸ ἀδελφάκι...

Τί εἶχε κάμῃ λοιπὸν ἡ Τασούλα;

Θὰ σας το πῶ κρυφὰ καὶ νὰ μὴ το πῆτε κανενός;

Ἐβάλε ἄλλο πιπέρι εἰς τὸ τριαντάφυλλο.

— Πῶ, πῶ! τί ἄσχημο πρᾶγμα, θὰ πῆτε. Κάμνουν τέτοια ἀστεῖα εἰς τοὺς μεγαλητέρους; Βάζουν πιπέρι μέσα εἰς τὰ ἄνθη;

Ὅχι βέβαια. Ἀλλὰ ἡ Τασούλα ἦτο μικρὴ-μικρὴ καὶ αὐτὸ ἦτο τὸ πρῶτο ἀστεῖο που ἔκαμνε. Ἐπειτα ὁ παπποῦς τὴν ἀγαποῦσε πολὺ καὶ δὲν τὴν ἐμάλανε. Τὴν ἐσυγχώρησαν ὅλοι, καθὼς εἶδατε, καὶ ἐγέλασαν. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι ἐπιτρέπονται πάντοτε ἀστεῖα μὲ τοὺς μεγαλητέρους. Ἀπεναντίας τὰ μικρὰ παιδιὰ τὰ καλὰ, αὐτὰ δὲν τὰ κάμνουν ποτέ.

— Πρόσεξε ὁμῶς, Τασούλα μου, νὰ μὴ το ξανακάμῃς αὐτό, τῆς εἶπεν ἡ μητέρα τῆς, ἀφοῦ ἐγέλασαν. Εἶνε κακό.

— Κακό; Δὲν το ἤξευρα! Ἡ Εἰρήνη μου το ἔμαθε.

Καὶ ἀφοῦ τῆς εἶπαν ὅτι εἶνε κακό, ἡ Τασούλα ὑπεσχέθη, σὰν καλὸ κορίτσι ποῦ ἦτο, νὰ μὴ το ξανακάμῃ.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

Δι' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παρόντος φυλλαδίου τέσσαρες σελίδες, περιέχονται τὸν τίτλον καὶ τὰ περιεχόμενα, ἀποκόπτονται καὶ προσκολλῶνται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ τόμου.

Φίλτατε **Θαυμαστά τῶν Ὁραίων Τεχνῶν**, ἐλθρομνήσεις νὰ σημειώσης καὶ τὰς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων πού μου ἔστειλες. Ἄν καὶ τὰς εὐρον ἀμέσως, διότι ἦσαν πολὺ εὐκόλως, σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ τὰς παραλείψης ἄλλοτε, ὅταν θὰ μου στέλλῃς πλέον δυσκόλους καὶ ἐπιτυχεῖς, ὡς ἐλπίζω. Εἰς τοὺς στίχους σου δὲν διατηρεῖς πάντοτε τὸ ἴδιον μέτρον καὶ ἡ ὁμοιοκαταληξία σε ἀναγκάζει νὰ προσθέτῃς λέξεις περιττάς. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὸ θερμὸν σου ἐνδιαφέρον.

Σοὺ ἔστειλα τὸ βραβεῖον, **Γρηγόριε Παπαφλέσσα**, μὲ πολλοὺς ἀσπασμούς καὶ εὐχάς. Ὅταν ἐμποδίζεται κανεὶς ἀπὸ μαθήματα νὰ σέλλῃ λύσεις τὸ κακὸν δὲν εἶνε πολὺ... Ἀλλὰ διατὶ σοὺ ἀρέσει τόσο ἡ ἀσπρὴ μελάνη; Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐπῆρξ τὴν ἐπιστολήν σου διὰ χαρτὶ ἄγρατον.

Ὅλα, **Σαίξπηρ**, θὰ ἐκδοθῶν καὶ ὅλα θὰ τα λάθῃς ἐντὸς ὀλίγου. Σ' εὐχαριστῶ διὰ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον.

Ἐλαβον ὅτι μοὶ ἔστειλες, φίλτατῃ Ἑλένῃ Δ. Β. καὶ σου ἔστειλα τὸν τόμον τοῦ **Μικροῦ Λόρδου**. Ἐπιτυχὴς ἡ ἐκλογή σου καὶ ὁ μικρὸς σου ἀδελφός, τὸν ὁποῖον ἀσπάζομαι, θὰ διασκεδάσῃ πολὺ. Ἐσχάτως ἀπὸ τὸ ὥραιότατον αὐτοῦ μυθιστόρημα ἔκαμαν ἐν δρᾶμα, τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας, εἰς ἐν παρισινὸν θέατρον, τὴν *Comédie Parisienne*. Ἡ παράστασις ἐγένετο τὸ ἀπόγευμα μὲ ἡλατωμένους τιμὰς καὶ ἐπήγαγιναν ὅλην παιδίαν. Εἶδον εἰς τὰς γαλλικὰς ἐφημερίδας ὅτι ἦτο ἀπόλαυστις σπανία ὅχι μόνον διὰ τοὺς μικροὺς ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς μεγάλους θεαταῖς αὐτὸ τὸ δρᾶμα. Ἡ δεσποινὴς Ζερμαίν Λοαγιέ, μία χαριτωμένη ἡθοποιός, ὑπεδύθη τὸν Μικρὸν Λόρδον.

Πολὺ εὐχαρίστως, ἀγαπητέ μου φίλε, θὰ σε ὀνομάζω πάντοτε **Σίφνειον Ἀνδρά**, ἀρ' οὐ τὸ θέλῃς. Ἀλλὰ τὸ ἀληθές σου ὄνομα ποῖον εἶνε; Πρέπει νὰ γνωρίζω καὶ τὸ ἀληθές σου ὄνομα!

Ἐννοεῖται ὅτι θὰ λάθῃς μέρος εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν δώρων, ἀρ' οὐ ἔλαβας τὴν συνδρομήν σου, ἀγαπητῇ Αἰκατερίνῃ Κιτζάλη. Ἀλλὰ διὰ νὰ σου στείλω δῶρον, πρέπει νὰ σ' εὐνοήσῃ ἡ τύχη—τὸ ὁποῖον εὐχομαι καὶ ἐγώ.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἀγαπητὴ Φοινῆ, θὰ ἐκδοθῶν καὶ τὰ τελευταῖα φυλλάδια τοῦ **Γιανράκη Σωππάρ**, τὰ ὁποῖα θὰ λάθῃς καὶ σὺ καὶ ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ τοῦ 1891. Ἀλλὰ ἀπολαύσεις πάλιν αὐτὸς ὁ «Γιανράκης Σωππάρ». Θὰ ἰδῇς ἐπὶ ὥραϊόν τέλος πού ἔχει!

Σοὺ ἔστειλα τὰ φυλλάδια ποῦ σου ἔλειπαν, φίλτατε Γεώργιε Δελωνίτη, καὶ ἤδη θὰ τα ἔλαβες, ἐλπίζω. Ἡ αὐξήσις τῆς συνδρομῆς καὶ τὸ ἀπαράβατον τῆς προπληρωμῆς ἐξασφαλίζουν τὴν τακτικὴν πλεῖν ἐκδοσιν τῶν φύλλων, ὥστε οὐδεμία τοῦ λοιποῦ θὰ ἐπέλθῃ ἀνωμαλία, νὰ εἰσαι βέβαιος.

Πολλὴν χαρὰν μοὶ ἐπρξένθησεν ἡ ἐπιστολή σου, **Ἀδρα τοῦ Παλήρου**, ὑστερ' ἀπὸ τόσῳ μακρὴν σιωπῆς. Ἀλλ' ἀρ' οὐ δὲν σου ἄφιναν καρὸν τὰ πολλὰ μαθήματα, δὲν πειράζει. Τώρα ὅμως νὰ μου γράφῃς τακτικώτερα. Ὅποιος θίλῃ, δι' ὅλα εὐρίσκει καὶρόν.

Καλὰ τα λέγεις, ἀγαπητῇ μου Χρυσάνθῃ Σταλουνῇ, διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ἐπιμονῆς τὰ πάντα κατορθοῦνται. Διὰ τοῦτο δὲν ἀμφισβῆται ὅτι ταχέως θὰ εὐρεθῶ εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σε βραβεύσω. Ἡ ἐπιστολή σου μοὶ ἤρесе πολὺ καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μου γράφῃς συχνά.

Ὀλίγον ἔλειψε, **Μαρτίνῳ τῶν Δελφῶν**, νὰ πάρω δι' αἰνίγμα καὶ τὴν ἐπιστολήν σου καὶ νὰ μείνῃ χωρὶς ἀπάντησιν. Μὰ δὲν εἶπα τόσες φορές ὅτι κάθε τι πρέπει νὰ γράφεται εἰς χωριστὸν φύλλον χαρτοῦ; Σ' εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰς καλὰς σου διαθέσεις.

Ὅλοι μοι οἱ φίλοι εἶνε μὲ τὴν γνώμην σου, **Ἀρχιναύαρχε Θεμιστοκλῆ**. Ἄλλοι μὲ ἄλλα λόγια, τὸ ἴδιον μοὺ γράφουν ὅλοι: Ὅσον καὶ ἂν αὐξήσῃ ἡ συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως», ποτὲ δὲν θὰ μας φανῇ ἀκριβή. Μία συνδρομητριά μου μάλιστα μοὶ ἔγραψεν ὅτι καὶ χίλια φράγκα νὰ γίνῃ ἡ συνδρομὴ, δὲν θὰ με ἄφινε. **Χίλια φράγκα!** Σὰν πολλὰ εἰ;

Συνιστῶμεν εἰς τὰς οἰκογενεῖας τὸ «**Ἑργασίδιον Διευθυντικῆς τῆς Ανατολικῆς Ἑκκλησίας**» τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἐσχάτως ὁ διαπρεπὴς θεολόγος καὶ καθηγητὴς κ. Γ. Ε. Μεσολοῦρας. Εἶνε δυσκόλον νὰ ἐννοήσῃ τις τὰ ἐν τῇ ἱερᾷ Διευθυντικῇ καὶ ταῖς λοιπαῖς Ἀκολουθίαις τῆς ἡμετέρας ἑκκλησίας ἐκλούμενα καὶ ἀναγνωσκόμενα ἄνευ εἰδικῆς ἀναπύξεως. Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μεσολοῦρα εἶνε ἐξαιρετικὸν βοήθημα εὐλόγητως συντεταγμένον, ὥστε ὅχι μόνον οἱ σπουδασταὶ τῆς θεολογίας, ἀλλὰ καὶ πᾶς εὐσεβὴς χριστιανὸς νὰ δύναται νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, μαθητῶν δι' αὐτοῦ τὴν ἐξήγησιν τῶν ἱερῶν λόγων καὶ πράξεων, τοῦ συμβολισμοῦ ἐν γένει τῆς Ἑκκλησίας, περὶ τοῦ ὁποῦ πολλὰκις θὰ ἠρώτησεν ἑαυτὸν ἐν ἀπορίᾳ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Δι' λύσεις στέλλονται μέχρι 31 Ἰανουαρίου.

963. Στοιχειὸ γριφος.

Κοιμοῦμαι δίχως ὄνειρον ποτὲ νὰ μ' ἐνοχλήσῃ καὶ δὲν φοβοῦμαι πώποτε θνητὸς νὰ μ' ἐξυπνήσῃ. Ἐν τὰ δύο λείψωσι μεσαῖά μου στοιχεῖα ἐν ἀνθηρᾷ ἐγείρομαι ἀμέσως ἡλικία.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Χαλκιστοῦ Κόσμου.

964. Στοιχειὸ γριφος.

Διὰ νὰ γράψῃς, ταῦ νὰ σθῶς καὶ θὰ ἰδῇς καὶ θ' ἀπορήσῃς. Ζῶντων χάριν τὴ μορφὴ ἄσπρην γίνομαι τροφή.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀναθίου Στεφάνου.

948. Ἀνυχρηματισμός.

Δίχως νὰ με βλέπῃς, φίλε, πάντοτε σ' ἀκολουθῶ καὶ περὶ εὐθὺς ἐμπρός σου ὡς ὁ μόνος στολισμός σου, ἂν ἀναγραμματοσθῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φοῖβου Ἀπόλλωνος.

966. Κυδολέξων.

Διὰ τῶν γραμμάτων ΑΔΗΗΜΜΜΝΟΟΡΡΣΣΣ ΩΩ νὰ σχηματισθῇ κυδολέξων.

Ἐστάλη ὑπὸ Ναπολέοντος τοῦ Πρώτου.

967—968 Μεταμορφώσεις.

1. Ἡ Μάνη δι' 8 μεταμορφ. νὰ γίνῃ **Βῶλος**.
2. Ὁ Μῆδος δι' 6 μεταμορφ. νὰ γίνῃ **Γάλλος**.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἑσπέρου.

969—975. Μαγικὴ συλλαβὴ.

Δι' ἀνταλλαγῆς ἐνὸς οἰουδήποτε γράμματος ἐκείνης τῶν κάτωθι λέξεων, μετὰ μίας συλλαβῆς, πάντοτε τῆς αὐτῆς, σχηματίζουν ἄλλας τῶσας λέξεις:

Λύκων, Μαρίας, ἦλος, φιάλη, Ἄρης, μακρός, οὐρανός.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Κωλικοῦ Ἀριστοφάνους.

976—981. Σύνθεσις λέξεων.

Νὰ συναρμολογηθῶσιν αἱ 12 κάτωθι συλλαβαὶ ἀνὰ δύο ὥστας ὥστε ν' ἀποτελέσωσιν ἕξ ὀνόματα ποταμῶν τῆς Εὐρώπης:

ΔΣ ΒΟΔ-ΑΔ-ΔΕΙ-ΝΟΣ-ΡΟΣ-ΓΗΡ-ΓΑΣ-ΡΗ-ΕΥ-ΒΙΣ-ΝΕΥ.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Φοῖβου Ἀπόλλωνος.

982. Διπλῇ ἀκροστιχίς.

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦσι τὸ ὄνομα ζώου, τὰ δὲ δευτέρως τὸ ὄνομα πόλεως τῆς Ἑλλάδος.

1. Ἀρχαῖον ἀγγεῖον.
2. Δένδρον καρποφόρον.
3. Νῆσος Ὀμηρικὴ.
4. Πολεμιστὴς Ἑλλην ἐν Τροίᾳ.
5. Θεᾶ.
6. Γυνὴ ἀρχαίου φιλοσόφου.

Ἐστάλη ὑπὸ Θραυστοῦλου Θ. Ζωτοπούλου.

983. Φωνηεντόλιπον

λλ-τ-μ-τ-λγ-κ-λλ-τς-κχδς

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Φλογερᾶς Ἀντινῆς τοῦ Σουλίου.

984. Ἑλλισοσύμφωνον.

εο-αουι-ου-αιαι.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Παχίου Τσίρου.

Λ Υ Ξ Ε Ι Σ

τῶν πνευματικῶν ἀσκήσεων τῆς 7-14 Ὁκτωβρίου ε. ε.

866. Φήμη (Φ, Μ), — 867. Σκοπός, Σκίπελος

868	Π	Δ	Ι	Ο	Σ	869	Α
	Δ	Ε	Ω	Ν			Ρ
	Ι	Ω	Ν				Τ
	Ο	Ν				Ε	Λ
	Σ					Β	Ε
						Τ	Ι
						Α	Σ

870—872. 1. Κέα. 2. Ἄνδρος. 3. Πάρος. —873—874. 1. Ἡ Ἀττικὴ εἶνε κατάφυτος ἀπὸ ἐλαίων. —2. Ἡ χίρα θρηνεῖ διὰ τὴν συμφορὰν τῆς. —875—878. Ἡ ἀντικατάστασις γίνεται διὰ τοῦ γράμματος ρ, αἱ δὲ σχηματιζόμεναι λέξεις εἶνε: ὄρμος, ῥόμβος, ἄρτος, θήρα —879. ΓΝΩΘΙ ΣΑΥΤΟΝ (ΜέΓας, κενός, πρῶτος, μῦθος, ὀλίγη, μῆκος, ἀράζω, εὐτυχία, λιτός, ὀξύς, δένων.) —880. ΜΑΔΑ-ΓΑΣΚΑΡΗ (1. Μακεδονία. 2. Δανία. 3. Γαλαξίδιον. 4. Σκαμανδρός. 5. Ρήνος). —881 ΚΕΩΣ ΡΩΜΗ (1. Κρήτη. 2. Εὐξ. 3. Ὀμός. 4. Σηκός.) —882. Ὁ πλούτος δὲν φέρει μόνον τὴν εὐτυχίαν· ὁ θεωρῶν ἑαυτὸν εὐτυχὴ εἶνε πλούσιος.

Τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν ἀποστέλλεται κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν κ. Ν. Π. Παπαδόπουλον, ἐκδότῃ τῆς **Διαπλάσεως τῶν Παίδων**, εἰς Ἀθήνας, διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, χρονοσημασμένων παντὸς Κράτους, χρυσοῦ, τοκομεριδίων, συναλλαγματικῶν ἐντὸς συστημένης ἐπιστολῆς. Ποσὰ μικρότερα τῶν 5

Παράπονα περὶ μὴ λήψεως φύλλων γινόμενα μετὰ παρέλευσιν δεκαπενθήμερου τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως, τὰν εἰσὶν ἀπαράδεκτα.

φράγκων, ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, εἶνε δεκτὰ καὶ εἰς γραμματόσημον. Οἱ ἀλλασσόντες κατοικίαν συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιώσιν ἡμῖν ἐγκαίρως τὴν νέαν τὴν διεύθυνσιν, συναποστέλλοντες τὴν παλαιάν των διεύθυνσιν καὶ 25 λεπτῶν γραμματόσημον διὰ τὴν δαπάνην τῆς ἐκτυπώσεως τῆς νέας ταίνιας.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΤΟΜΟΥ

ΤΗΣ Β' ΠΕΡΙΟΔΟΥ